

Charitný spravodaj

TRNAVSKÁ
ARCIDIECÉZNA
Charita

Noviny Trnavskej arcidiecéznej charity | NEPREDAJNÉ | ročník III. | jún 2020 | 1. číslo

Dve tváre človeka

alebo kam pôjdem túto noc?

Projekt Hlinený dukát funguje v Trnave dva roky. Jeho novú éru, počas ktorej ho charita posúva do ďalších troch miest, bude reprezentovať emotívny dizajn. Ústrednú postavu, človeka bez domova, ktorý hľadá svoju druhú tvár, stvárnil zamestnanec charity Igor Strýček.

Človek, ktorý má dve tváre. Jedna odráža život na ulici. Špinavá pokožka, unavené oči, monokle po potýčke, vlasy, ktoré

hrebeň nerozčesal veľmi dlhý čas. Tá druhá je spoločensky priateľnejšia. Nosí ju učesaný, dobre vyzerajúci mladý muž.

Koľko asi trvá takáto premena? Čím všetkým musí človek prejsť, aby sa znova obliekal do čistého oblečenia a kráčal do práce s upraveným účesom? Roky, desaťročie, a možno nikdy nepríde. V Igorovom prípade bola premena podstatne jednoduchšia. Postarala sa o ňu vizážistka Mária Behilová a stačila jej na to

lepšia polhodina. Do tváre nášho kolegu svojimi štetcami a farbami primiešala únavu, vizitku pouličnej bitky, bolesť aj rezignáciu. Igorove, inak gaštanové vlasy, dostali šedivý vzhľad a našuchorenú hrivu napokon spevnil lak. Svetor mal priniesť výpovednú hodnotu o tom, že človek Igor bol v tesnom kontakte so ze-

mou, chodníkom alebo lavičkou v parku. Poutierali sme ním preto vstupné schody do fotoateliéru a dielo napokon korunovali listami zo stromov. Aj s pouličným prachom ich autorka tohto článku nazbierala v mestskom parku, ktorý je častým útočiskom ľudí z okraja spoločnosti.

Článok pokračuje na 5. strane

Rozhovor

Vladimír Krčméry

„Zohnať peniaze je najľahšie!“

Téma

Preč s dlhmi

Ako vyhlásiť osobný bankrot

Reportáž

Hádky, špina, alkohol

Rande na ulici bez romantiky

Cisár je nahý!

Na rôznych konferenciách a prednáškach počujeme dlhé prejavy zodpovedných o tom, čo všetko sa robí pre rozvoj sociálnych služieb. Navodzuje to dojem, že všetko je v poriadku a obecnosť týmto prejavom tradične tleska. Vtedy si vždy želim, aby sa našlo dieťa ako v tej rozprávke o cisároviach nových šatách a skríklo: „Cisár je nahý!“ Situácia totiž vôbec nie je v poriadku.

Sociálne služby sú žalostne finančne podporované. Minulý rok preto takmer skolabovali pobytové zariadenia pre seniorov, keď zriaďovatelia upravovali odmeňovanie opatrovateľiek až na poslednú chvíľu. Zariadenia pre seniorov musia spĺňať náročné prevádzkové a ekonomické podmienky. Aj preto je ich tak málo, že na umiestnenie čaká senior roky, ak sa ho vôbec dočká. V drvine väčšine našich okresných miest chýba aj tá najzákladnejšia služba pre ľudí bez domova – nocľaháreň. Nízkoprahové centrá majú zas financovať podvyživené samosprávy. A terénna opatrovateľská služba pre odkázané osoby? V menších obciach je takmer nedostupná.

Nechcem robiť revolúciu, len si želim, aby na Slovensku prišla skutočná reforma v oblasti sociálnej pomoci ľuďom. Aj našej organizácii sa podarilo prežiť nedávne náročné obdobie vďaka podpore nášho zriaďovateľa, Trnavskej arcidiecézy a našich partnerov. Za kvalitou našej služby je najmä obetavý a vytrvalý postoj pracovníkov charity. Aj v týchto náročných podmienkach vkladajú do svojej práce celé svoje odhodlanie.

Myslím, že ľudia, ktorí v oblasti sociálnych služieb pôsobia, aj ľudia, ktorí sociálne služby potrebujú, my všetci si zaslúžime viac ako nahého cisára.

Miroslav Dzurech,
riaditeľ Trnavskej
arcidiecéznej charity

“

Na húsenici
nie je nič, čo by nám
napovedalo, že z nej
raz bude motýľ.

”

Lepším miestom pre klientov i zamestnancov Centrum pomoci člověku čaká modernizácia

Budúci vzhľad centra
na vizualizácii.

Budovy v centre Trnavy, v ktorých charita prevádzkuje nízkoprahové denné centrum, dostanú novú podobu. Peniaze na to organizácii schválilo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v rámci výzvy z eurofondov. Prerábka prinesie väčší komfort pre klientov aj samotných zamestnancov.

Projekt počíta s kompletnou rekonštrukciou pamiatkovo chráneného objektu. „Po nej bude v centre viac priestoru pre poskytovanie sociálnych služieb aj pre individuálne poradenstvo,“ hovorí Katarína Pažítková z oddelenia rozvoja sociálnych služieb charity. „Získame dostatočný priestor pre individuálnu aj skupinovú prácu s ľuďmi bez domova a zvýši sa aj kvalita týchto služieb. Centrum bude spĺňať európsky štandard,“ dodáva.

Krajšie a bezpečnejšie

Rekonštrukciu hodnotia pozitívne aj zamestnanci, ktorí v centre pracujú. „Skôr ako klienti do centra vstúpia, privíta ich vrátnik. To je veľmi prínosný krok, lebo služba bude viac organizovaná a pomôže to tiež bezpečnosti v centre,“ hodnotí Michaela Peterková, odborná pracovníčka Centra pomoci člověku Trnava. Klienti budú mať lepšie možnosti na osobnú hygienu, krajšie

priestory na stravovanie a zamestnanci príjemnejšie pracovné prostredie. Charita teraz čaká

na oficiálne potvrdenie dotácie. „Práve finišujeme s administratívnou pred podpísaním zmluvy,“ hovorí Miroslav Dzurech, riaditeľ TADCH. „V týchto dňoch často počujeme skloňovanie slov pandémie a recesia ekonomiky štátu. Tie spôsobili v rozpočtoch ministerstiev ekonomické napätie, verím však, že realizáciu tohto, pre nás veľmi potrebného projektu, to neovplyvní,“ dodáva.

Jediní v Trnave

Centrum pomoci člověku je momentálne jediným miestom v Trnave, kde sa sociálni pracovníci aktívne venujú ľuďom bez domova a ľuďom, ktorým strata strechy nad hlavou hrozí. Za stravou tam denne prichádza asi štyridsať ľudí, klientom v centre vydávajú raňajky aj polievku. Využiť môžu tiež službu krízového šatníka, oprať si oblečenie a urobiť osobnú hygienu. Päť sociálnych pracovníkov charity poskytuje ľuďom v núdzi špecializované poradenstvo. Vďaka nemu dostanú závislí možnosť vybaviť si liečenie, nezamestnaní pomoc pri hľadaní práce a zadĺžení asistenciu pri vyhlásení osobného bankrotu.

DARINA KVETANOVÁ

Dnešná podoba
Centra pomoci člověku.

Foto: Darina Kvetanová

Charity zefektívňujú potravinovú pomoc

Desať diecéznych charít na Slovensku začína rozvíjať spoločný projekt. V rámci neho chcú potravinovú pomoc distribuovať k viacerým ľuďom v núdzi. Dopady pandémie na ekonomiku krajiny ukazujú, že v blízkych rokoch sa do finančných problémov dostane podstatne viac ľudí.

Trnavská arcidiecézna charita už dôsledky pandémie koronavírusu pociťuje. Len v máji sa počet žiadateľov o potravinovú pomoc zvýšil asi o dvadsať percent. Charitu o ňu požiadali najmä rodiny, ktorých živitelia prišli nečakane o prácu. „Ide o ľudí, ktorí pred pandémiou žili od výplaty do výplaty. Inak povedané, mali síce pravidelnú prácu, no bývali na ubytovniach alebo v podnájme. Stratili zamestnanie, prišli o živobytie a nevládajú platiť náklady,“ objasňuje riaditeľ TADCH Miroslav Dzurech. Ďalšou ohrozenou skupinou sú seniori. Pre nízke dôchodky ich môže do núdze dostať akákoľvek mimoriadna situácia.

Jedlo je len začiatkom

Diecézne charity na Slovensku poskytujú potravinovú pomoc ľuďom v núdzi aj dnes. Získavajú ich zo zbierok a z obchodných reťazcov. Spoločný projekt pomôže zvládnuť prepravu väčšieho množstva potravín, mať na túto službu sklady, dostatok zamestnancov aj dobrovoľníkov. Len Trnavská arcidiecézna charita distribuovala minulý rok ľuďom v núdzi 50-ton potravín. Od júla bude mať na ich uskladnenie nový sklad. „To nám umožní osloviť ďalšie obchodné reťazce. Momentálne potraviny dostávame z jednej obchodnej siete,“ objasňuje Miroslav Dzurech.

Podľa neho však hlavnou myšlienkou projektu nie je zásobovanie potravinami. „Takmer do všetkých prípadov vnášame sociálne pora-

denstvo, aby mohli ľudia z ťažkej situácie vyjsť a začať lepší život,“ dodáva Miroslav Dzurech.

DARINA KVETANOVÁ

Potraviny sú vôbec prvou pomocou, ktorú diecézne charity poskytujú ľuďom v núdzi. Spoločný projekt má túto službu zefektívniť.

Vybavme spolu deti do školy

Charitný spravodaj

3

spravodajstvo

Školské pomôcky môžu ľudia prinášať do charity počas celého leta.

Charita už jedenásť rokov zbiera počas leta školské pomôcky. Aj tento rok ich rozdá do rodín, kde na ne nie je dostatok peňazí. Verejnosť môže zbierku podporiť do 15. septembra.

Školská taška a plný peračník vedú spríjemniť návrat do škol-

ských lavíc. Nie všetci však majú toľko peňazí, aby vypravovali deti do školy pripravené. Pre deti zo sociálne slabších pomerov nie je samozrejmé mať v peračníku sadu fixiek, pero alebo ceruzku. Slovenská katolícka charita a jej diecézne charity už jedenásť raz

spájajú sily, aby týmto deťom pomohli. Od 1. júna do 15. septembra môže verejnosť podporiť zbierku tak, že prinesie školské pomôcky na jedno zo zberných miest. Čo deti potrebujú? Pred-

stavte si školáka, mladšieho aj staršieho, so školskou taškou na chrbte. Čo by ste mu do nej nabalili? Zošity, pravítko, kružidlo, nožnice, vodové aj temperové farby či peračník.

Zberné miesta

☛ Špitálik - komunitná kaviareň

Hlavná 43, Trnava 0948 887 486

☛ Farská charita Sered'

Novomestská 3022 0908 179 610

☛ Farská charita Hrnčiarovce

nad Parnou 0918 373 841

☛ OZ SAMARIA Hlohovec

Železničná stanica 0911 132 828

☛ Farský úrad Veľké Kostoľany

Kanižská 194/55 922 07 033/778 11 12

☛ Centrum pomoci človeku

Piešťany

Andreja Hlinku 41 0910 788 031

☛ Farská charita

Nové Mesto nad Váhom

Palkovičova 23 0948 090 984

☛ Farská charita

Dunajská Streda

Bacsákova 5 0904 644 950

☛ Farská charita Veľký Meder

Sv. Štefana 24 0903414665

Aj elektroniku

Priniesť však môžete aj samotnú školskú tašku a tento rok je v zbierke ešte jedna novinka. Na jedno z celkovo 57 zberných miest môžu ľudia priniesť aj notebooky alebo tablety pre deti zo znevýhodneného prostredia. Tie môžu byť nové, ale i staršie, no fungujúce. So špeciálnou prosbou, darovať elektroniku, sa charita obracia na organizácie, ktoré majú tohto tovaru prebytok. Aj počas pandémie sa ukázalo, ako vedú technológie pomôcť žiakom a študentom pri výučbe. Pravdou však je, že až 23-tisíc detí nemalo prístup na internet a až 40-tisíc detí bolo ohrozených „výpadkom“ z procesu školskej výučby kvôli sociálne znevýhodnenému prostrediu a nedostatku technologických pomôcok.

MONIKA MOLNÁROVÁ

príbehy zo Siete pomoci

Naša dodávka dôverne pozná cesty v kraji. Na pomoc s ňou vyrážame východne aj západne, južne aj severne od Trnavy. Tím Siete pomoci prináša ľuďom v núdzi presne tie veci, ktoré potrebujú. V sklade solidarity ich máme vďaka darcom, ktorí ich, naopak, už nepotrebujú.

Pomoc pre vdovu

Mária je vdova, ktorá žije sama v ubytovni v Trnave. Keď sa do nej nasťahovala, nemala tam žiadne vybavenie. Nemala peniaze na to, aby si byt zariadenila, a tak jej s tým pomohla charita. Priviezli sme jej skrinky, posteľ, stoličky a stôl.

Chladnička pre Slávku

Slávke sa pokazila chladnička. Tento spotrebič je dôležitým pomocníkom, nehovoriac o tom, ak sú v rodine štyri deti. Na rodinnom dome potrebujú stále niečo opravovať a peňazí navyše tak nezostáva. A tak zasiahla charitná Sieť pomoci. Za pomoc pre túto rodinu sa prihovril miestny pán farár.

Vybavenie do podnájmu

Veronika prišla na Slovensko za prácou, ktorú si doma nevedela nájsť. V Trnave sa aj s deťmi ubytovala v podnájme, no keďže čakala na prvú výplatu, nedokázala si do bytu kúpiť ani základné spotrebiče. Preto sme jej pomohli chladničkou, pračkou, stolom, stoličkami aj potravinami.

Foto: Darina Peterková

Bazár oblečenia v kaviarni Špitálik

Sklad s oblečením pre ľudí v núdzi sa občas zaplní pekným oblečením, ktoré však pre nich nie je vhodné. Pôvodní majitelia ho na charitu prinesú s vierou, že ešte niekomu poslúži. Prišli sme na to, ako túto misiu naplniť.

Ľudia nosia na charitu oblečenie a my sme im za to vďační. Ak ním chcú pomôcť nášmu klientovi, mali by si predstaviť a v duchu obliecť človeka na ulici do podmienok, v ktorých žije a do aktuálneho počasia. Aj charitný sklad má totiž svoje limity. Za rok sa nám v ňom nakopí veľa pekných kúskov, a tak sme vymysleli podujatie Charitný bazár. Ten júnový sme situovali do našej kaviarne

Špitálik v centre Trnavy. Na stoly a vysoké vešiaky sme dali pánske, dámske aj detské oblečenie, knihy, hračky, módne doplnky aj šálky. Kto prišiel, mohol si zavložiť v škatuliach, vybrať si drobnosť pre krajší deň, ale tiež nájsť super moderný kúsok do svojho šatníka. Ľudia platili dobrovoľným príspevkom alebo priniesli drogeriu či hygienické pomôcky pre Centrum pomoci človeku. Charitný bazár plánujeme organizovať častejšie, pretože za ním stoja hneď tri pekné emócie. Dobrý úmysel, s ktorým ľudia prinášajú na charitu svoje šaty, radosť, s ktorou si ich odnášajú ich noví majitelia a podpora centra, ktoré pomáha ľuďom v tej najväčšej núdzi.

TEXT A FOTO: kvet

Všetko pripravené. Organizačný tím v zložení Miška, Táňa a Katka čaká na prvých zákazníkov.

Ľudí spojili dobré skutky

Šarmantná Darinka s neprehliadnuteľnými vlasmi urobila dobrý skutok. Vyrobila náušnice pre hostí kaviarne Špitálik a zvečnila sa pritom s heslom #SrdcomChariták.

Práve tieto slová za hashtagom, teda znakom mriežky, spojili ľudí v tohtoročnej online verzii Národného týždňa charity (NTCH). Niesli so sebou posolstvo, že pomáhať vo svojom okolí môže každý z nás, a nemusí nás to stáť až tak veľa námahy. Počas NTCH prichádzajú zamestnanci desiatich slovenských charít do ulíc, aby otvorene hovorili o sociálnych službách. Tento rok sa podujatie pre pandemické opatren-

nia konalo vo virtuálnom priestore. Zamestnanci charít diskutovali o pomoci ľuďom v rôznych krízových situáciách.

kvet

Zdvihák do Cífera

Spoločnosť ARES darovala charite elektrický zdvihák pre imobilných klientov. Využijeme ho v našom zariadení Dom pokojnej staroby v Cíferi. Zdvihák bude veľkým pomocníkom pre opatrovatelky, ktoré s klientmi manipulujú. Spoločnosti ARES ďakujeme za štedrý dar, ktorý nám pomôže udržať vysokú kvalitu starostlivosti o našich seniorov.

kvet

Požičali nám nové auto

Naše zdravotné sestry jazdili mesiac na celkom novej Škode Rapid. Charite ju zapožičal trnavský autorizovaný predajca Autocomodex. Pred časom sa nám pokazil automobil, na ktorom sa zdravotné sestry prepravujú za ľuďmi s ťažkými diagnózami v Trnave a okolitých obciach. Škoda Rapid nám pomohla zvládnuť obdobie, kým sme náš pôvodný automobil nechali opraviť. Ďakujeme spoločnosti Škoda Auto Slovensko, ktorá takto prostredníctvom autorizovaných predajcov pomohla aj v iných regiónoch Slovenska.

kvet

komentár

Stres, napätie, posilnenie

Všetky služby charity sa doslova dotýkajú ich prijímateľov. V čase infekčnej pandémie to prináša nemalé riziká a riziká, ktoré sa dotýkajú vášho zdravia, vyvolávajú stres a napätie. S takým stresom a napätím, aké priniesla pandémia koronavírusu, sme boli všetci konfrontovaní prvýkrát. Informácie prichádzali postupne, obmedzenia a nariadenia však Slovensko prijímalo nečakane rýchlo. Zatvárali sa školy, prevádzky, fabriky aj úrady. V čase, keď mnohí pracovali z domu, charitáci stáli pri ľuďoch, ktorým sme sľúbili službu.

Každá ťažká situácia nás posilňuje. Čo nám teda pandémia priniesla? Pre mňa osobne je obrovským povzbudením, že nikto z našich pracovníkov to nevzdal a nevyhýbal sa svojej zodpovednosti v službe. To nás ešte viac zomklo v solidárnosti a kolegalite. V praxi sme tak naplnili charitné motto byť blízko pri človeku, ktorý potrebuje našu pomoc. Vážení kolegovia a kolegyně, ďakujem.

Miroslav Dzurech,
riaditeľ

anketa

Čo zmenila korona na vašej práci?

Božena Gothardtová,
zdravotná sestra ADOS

Klienti boli zvyknutí na priamy kontakt. Keď sa so starším človekom porozprávate, chytíte ho za ruku, uspokojí sa. Teraz si musíme udržiavať odstup. Musíme mať oblečený jednorazový plášť, rúško, štít alebo okuliare aj rukavice, no aj tak majú niektorí ľudia obavu, aby sme k nim niečo nezanesli. Predsa len, službu ADOS poskytujeme v celom okrese.

Elena Matovičová
terénna opatrovateľka

Starám sa o ľudí od 60 do 90 rokov. Tí mladší sa ma pýtali ako to vyzerá v meste, ako fungujú úrady, pošta. Starší už nevedia dobre pochopiť, čo sa deje, preto som sa im snažila opísať situáciu čo najjednoduchšie. Ja som sa vnútorne povzbudzovala, že nebudem podceňovať vážnosť situácie, no ani sa stresovať tým, čo sa môže stať. Chcela som byť v pohode a tento pocit priniesť aj klientom.

Mesto Trnava zabezpečovalo počas pandémie dezinfekciu Centra pomoci človeku.

Ako sme zvládli pandémiu, s ktorou nikto nepočítal

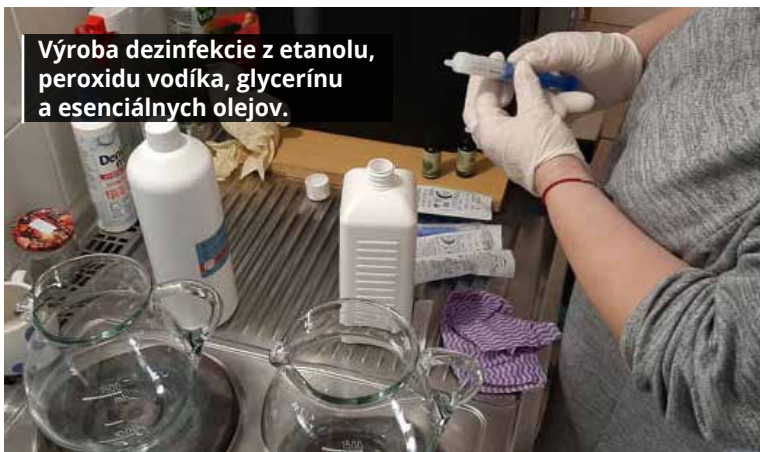
Aj nás zaskočila pandémia, ktorú spôsobil začiatkom roka nový koronavírus. Neboli sme na ňu pripravení. Nemali sme rúška, dezinfekciu, ani špeciálne odevy. Fungovať sme však museli. A tak sme urobili všetko pre to, aby sme aj v tejto mimoriadnej situácii stáli pri ľuďoch, ktorí to potrebujú.

Charitné opatrovateľky sa starajú o ľudí, ktorí by si bez nich doma neporadili. Zdravotné sestry o ľudí, ktorí sú bezprostredne odkázaní na ich zdravotnícku pomoc. Tieto služby sme nemohli zastaviť, no uvedomovali sme si, že sa týkajú skupiny, ktorá je vírusom najohrozenejšia. Zostávalo nám teda urobiť všetko pre to, aby sme zabezpečili čo najväčšiu ochranu pre klientov aj zamestnancov.

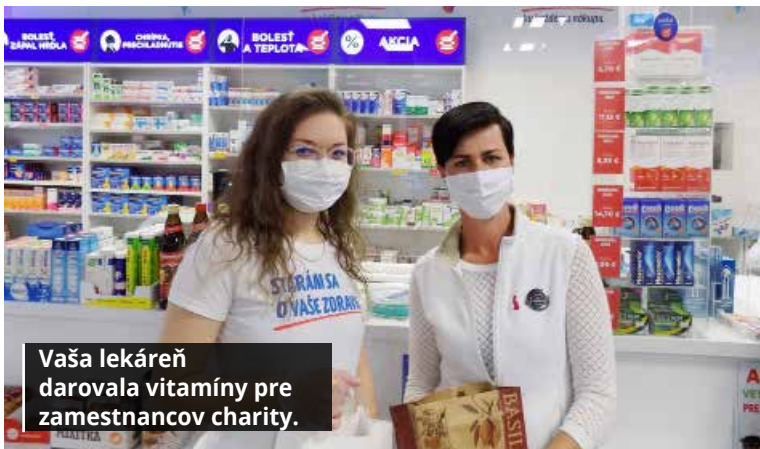
Náš prínos pre spoločnosť

V našej dobrovoľníckej dielni a vo farských charitách v Novom Meste nad Váhom, Dunajskej Strede, v Seredi a Galante sa naplno rozbehla výroba rúšok. Zásobili sme nimi kolegov, klientov, seniorov v týchto mestách a ďalších ľudí, ktorí rúška nemali. Ľuďom bez domova sme v trnavskom Centre pomoci člove-

ku vydávali stravu cez okienko, aby sme obmedzili kontakt s klientmi. Zrušili sme aktivity, pri ktorých sa stretávalo viac klientov centra, naďalej si však mohli individuálne oparať šaty, urobiť hygienu a prísť po rady od sociálnych pracovníkov. Vďaka práci centra a streetworkrov začali rúška používať ľudia žijúci na ulici. Charita ich ochrannými pomôckami zásobovala počas trvania celej pandémie a významne tak prispela k ich ochrane, aj k ochrane verejnosti. Centrum pomoci človeku v Piešťanoch okrem iného zriadilo infolinku, vďaka ktorej oboznamovali osamelých starších ľudí so situáciou, upokojovali ich a zdôrazňovali osobnú prevenciu. Korona, nekorona, v marci sme ľuďom v hmotnej núdzi zo šiestich okresov distribuovali 7-tisíc balíkov potravinovej pomoci. Naša dodávka jazdila od Nového Mesta nad Váhom až po Dunajskú Stredu.

Výroba dezinfekcie z etanolu, peroxidu vodíka, glycerínu a esenciálnych olejov.

Vaša lekáreň darovala vitamíny pre zamestnancov charity.

Pomohli charite

Po vypuknutí pandémie nebolo možné zohnať dezinfekciu, a tak sme ju najskôr začali vyrábať sami podľa návodu Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO). Potom prišla pomoc od spoločnosti En-viral Leopoldov, ktorá charite darovala 50-litrov liehu a spoločnosť Saneca z Hlohovca, ktorá nás podporila 30-litrami hotovej dezinfekcie. Viacerí darcovia nás podporili finančným príspevkom na vitamíny, niekoľko balení darovala cha-

rite aj Vaša Lekáreň. Príspevky Nadácie Henkel a Nadácie Tatra banky nám pomohli zvládnuť okamžité výdavky spojené s pandémiou. Za tieto peniaze sme zakúpili respirátory a hygienické pomôcky pre personál v Dome pokojnej staroby v Cíferi. Veľká podpora prišla od Trnavského samosprávneho kraja. Jeho zastupiteľstvo pre charitu odsúhlasilo dotáciu vo výške viac ako 31-tisíc eur. Tieto peniaze charite pomôžu pri zvládnutí nákladov v krízovom režime vo všetkých sociálnych službách. Trnavský samosprávny kraj nám tiež sprostredkoval ochranné pomôcky od štátnych hmotných rezerv.

Pomoc ľuďom na ulici

Po vypuknutí pandémie sme so sociálnym odborom Mesta Trnavy hľadali riešenie, ako pomôcť ľuďom na ulici. Ako náhradu za spoločné raňajky, ktoré v trnavskom centre bežne vydávame, sme zaviedli výdaj potravinových balíčkov. Mesto nám prispelo sumou 3-tisíc eur, za ktorú sme mohli nakúpiť potraviny do balíčkov a pokryť tieto výdavky na obdobie piatich mesiacov. Počas pandémie tiež mesto zabezpečovalo raz týždenne komplexnú dezinfekciu centra pomoci človeku.

DARINA KVETANOVÁ

Ochranné pomôcky sme museli zabezpečiť pre všetkých zamestnancov našich sociálnych služieb.

Naši dobrovoľníci šili rúška pre zamestnancov, seniorov, hasičov, policajtov a pomohli aj v trnavskej nemocnici.

Regály s potravinami v nízkoprahovom centre sme naplnili aj vďaka pomoci Mesta Trnava.

KDE KÚPIŤ DUKÁT

Symbolické platidlo stojí 1 euro. Verejnosť ho môže zakúpiť v štyroch mestách, na predajných miestach alebo v predajných automatoch. Prinášame ich zoznam.

TRNAVA

Predajné miesta

- 📍 v informačnom centre v mestskej veži
- 📍 u informátorov na mestskom úrade a na trnavskej radnici
- 📍 v charitnej kaviarni Špitálik na Hlavnej ulici 43
- 📍 na železničnej stanici v obchode so suvenírm
- 📍 v týchto kostoloch: *Bazilika sv. Mikuláša, Kostol Najsvätejšej Trojice (jezuiti), Kostol sv. Jakuba (františkáni), Kostol sv. Anny (uršulinky), Farský kostol Panny Márie, Pomocnice kresťanov (Kopánka)*

Predajné automaty

- 📍 Mestský úrad Trnava
- 📍 Bazilika svätého Mikuláša
- 📍 Obchod Tesco EXTRA (Veterná 40)

HLOHOVEC

Predajné automaty

- 📍 Rímskokatolícky kostol Všetkých svätých (františkáni)
- 📍 Kostol sv. Michala Archanjela (farský)

PIEŠŤANY

Predajné automaty

- 📍 Budova Farského úradu sv. Cyrila a Metoda
- 📍 Budova Farnosti sv. Štefana

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

Predajné automaty

xxxx
xxxx

Igorova premena.

Foto: Matúš Koprda

Dve tváre človeka, alebo kam pôjdem túto noc?

hlinený dukát

Pokračovanie z titulnej strany

Kontrast týchto dvoch tvárí sme nevytvorili len tak, zo zábavy. Motív človeka bez domova, ktorý si k vlastnej tvári prikladá tú, po ktorej túži, bude po nasledujúce roky ústredným dizajnom projektu Hlinený dukát.

Práve symbolické platidlo, ktoré verejnosť tak dobre prijala, môže pomôcť ľuďom v núdzi na ceste za ich životnou premenou. Po Trnave ho charita rozširuje do ďalších troch miest, Hlohovca, Piešťan a Nového Mesta nad Váhom. Aby projekt

fungoval, musela tam nájsť nových podporovateľov, majiteľov stánkov s rýchlym občerstvením, v ktorých budú núdzným ľuďom vymieňať dukát za teplé jedlo. Symbolické platidlo zakúpi verejnosť v automatoch, ktoré sú ďalšou novinkou projektu. Vďaka nim budú môcť ľudia kúpiť dukát na vyčlenených miestach kedykoľvek počas dňa, pretože budú voľne dostupné. Automaty charita umiestni vo všetkých mestách, kde projekt funguje. A práve na nich zbadá verejnosť prvýkrát dizajn s Igorom Strýčkom, človekom s dvoma tvármi.

Späť ku kampani

Pred objektívom fotografa Matúša Koprdu sa Igor postavil so všetkou vážnosťou. Pózoval prirodzene, odhadol emócie a jeho stvárnenie tak nebolo prehnané, ale ani idealistické. Matúš Koprda mal na starosti aj

postprodukcii a myšlienka, ktorá bola na začiatku, tak dostala reálnu podobu. Fotografovanie sa odohrálo v ateliéri Glaf Lucie Grossmanovej. A aké mal počas fotenia pocity Igor Strýček? „Hlavnou mi bežala dokola tá istá myšlienka. Kam pôjdem dnes večer? Zžil som sa s tým človekom, ktorého stvárnim

a premýšľal som, kde strávi túto noc.“ Autorka idey verí, že aj vďaka kontrastu tvárí ľudia pochopia význam projektu Hlinený dukát – že platidlo z hliny je lepšou alternatívou k almužne, pretože zaň núdzny dostane teplé jedlo a zároveň ho priviedie k sociálnemu pracovníkovi. Ten mu pomôže stúpiť na cestu za životnou premenou. Projekt trnavskej charity bude snáď motivujúci aj pre ľudí na ulici, ktorí čakajú na prvý impulz. Práve ten môže rozbúchať túžbu po dôstojnejšom živote.

DARINA KVETANOVÁ,
ideamaker a copywriter
projektu Hlinený dukát

Vizážistka Majka v akcii.

Foto: Darina Kvetanová

Ďakujeme! Odkazujú klienti

Martina predáva v Trnave časopis *Nota Bene* a práve v tejto situácii sa k nej dostal hlinený dukát. Symbolické platidlo prišla za balíček s jedlom vymeniť do charitného Centra pomoci človeku v Trnave.

Ivan.

Ivanovi darovala dva dukáty okoloidúca pani. Do centra s nimi prišiel práve vtedy, keď tam klientom podávali polievku. Prisadol si, najedol sa a z charity si odniesol aj okuliare na čítanie, ponožky a topánky, ktoré potreboval. Aj Marián sa potešil, že za hlinený dukát dostane v nízkoprahovom centre jedlo. Roman sa do centra prichádza naraňkovať, osprchovať a oholiť. Za hlinený dukát pravidelne dostáva potravinový balíček aj teplé jedlo v občerstvení U Tibiho. Všetci spomínaní klienti oceňujú, že v Trnave dukát funguje a sú vďační, keď im ho ľudia darujú. Ďakujeme za podporu tohto projektu. Tie to a ďalšie prípady sú dôkazom, že plní svoj účel.

kvet

Kde dajú jedlo za dukát

Dva stánky s rýchlym občerstvením „U Tibiho“ v Trnave na Hlavnej a Hviezdoslavovej ulici sa stali prvými miestami, kde si ľudia v núdzi môžu vymeniť dukáty za teplé a syté jedlo.

Novinku, ktorú sme zaviedli v roku 2019, prijali pozitívne klienti aj verejnosť. Počas spomínaného roka sa na charitu zo stánkov s rýchlym občerstvením vrátilo takmer tisíc hlinených dukátov. Keďže projekt charita rozširuje do ďalších miest, hľadali sme aj tam partnerov, ktorí prevádzkujú stánky

s rýchlym občerstvením. V Piešťanoch sa nám to už podarilo. Hlinený dukát si budú môcť tamojší ľudia v núdzi vymeniť v reštaurácii

Vagón pri železničnej stanici. Pestrá ponuka jedla bude pre nich určite motivujúca. V Hlohovci zas v prevádzke Kebab do ruky, ktorá sa nachádza v blízkosti železničnej a autobusovej stanice.

kvet

S dukátom môžu prísť Piešťanci do reštaurácie Vagón pri železničnej stanici.

Stretol sa s burundskými prezidentmi, s kenským aj juhosudánskym prezidentom. Oveľa častejšie však pracoval priamo v teréne, medzi najchudobnejšími ľuďmi.

Prvý humanitárny projekt Vladimíra Krčméryho skončil trpkou prehrou

Žiadna klinika! Futbalové ihrisko

Na rozhovor som ešte nikdy nevstávala o piatej. Vladimír Krčméry je však ranné vtáča, a tak v ten deň skoro ráno postávalo pred jeho dverami na jednej z univerzít, kde pôsobí, hneď niekoľko novinárov. Doslova sme si podávali kľučku. Každý chcel získať vyjadrenie od človeka, ktorý bol počas pandémie koronavírusu snáď najcitovanejším odborníkom v slovenských médiách.

Na týchto riadkoch sa však o korone nedečítate. Keďže naše noviny sú o sociálnej práci a o charite, bola témou nášho rozhovoru hu-

manitárna pomoc, ktorú Vladimír Krčméry rozbiehal v krajinách tretieho sveta. Najskôr však zakladal na Slovensku univerzity.

• Z vašich úst často počuť, že ste desať rokov premrhaním budovaním kariéry.

– Áno, premrhan. Trnavský rodák Alojz Rakús, ktorý sa stal po revolúcii ministrom zdravotníctva, mi povedal, že žijeme v takej spoločnosti, kde potrebujeme tituly. Zveril mi Inštitút pre ďalšie vzdelávanie lekárov a sestier, ale trval na tom, že si musím urobiť doktorát, atestáciu, docentúru a profesúru.

• Vaše vzdelanie vám však pomohlo pri zakladaní vysokých škôl. Asi málokto stál pri zrode hneď troch univerzít.

– Áno, keď sme zakladali Trnavskú univerzitu, jej budúce vedenie hľadalo ľudí, ktorí sú ovenčení titulmi, a tak som aj ja zapadol do tohto scenára. Som hrdý na to, že sme vytvorili jednu fungujúcu univerzitu, ktorá dnes patrí k popredným. Tu som rozbehol niekoľko humanitárnych projektov, no potom prišli časy, keď tie projekty začali prekážať. Rektori brali ich financovanie ako útok na rozpočet univerzity, a tak som považoval moju misiu na tejto škole za uzavretú. Otvorili sa nové perspektívy, založili sme Slovenskú zdravotnícku univerzitu a potom Vysokú školu svätej Alžbety, zameranú na sociálnu prácu

a ošetrovatelstvo. Toto považujem za kľúčové. Lekári sú veľmi užitoční, ale keď sa pozriete na zdravotníctvo komplexne, väčšinu práce v ňom zabezpečujú sestry a sociálni pracovníci.

• Pomohlo vám vaše akademické pôsobenie aj v zahraničných projektoch?

– Pomohlo, preto hovorím, že budovanie kariéry bol premrhaný čas, no s dobrým úmyslom. Moje tituly otvárali našim projektom v Afrike cestu k najvyšším štátnym predstaviteľom. Stretol som sa s dvoma burundskými prezidentmi, s kenským prezidentom a ministrom zahraničných vecí, s juhosudánskym prezidentom.

• Ako dopadol váš prvý humanitárny projekt?

– Mojou prehrou. S jedným slovenským podnikateľom, ktorého si veľmi vážim, som prišiel do Nairobi. Povedal som mu, tu bude stáť klinika. On na to, žiadna klinika, ale futbalové ihrisko. Ak si vraj chceme získať túto generáciu, musím začať futbalovou pastoriáciou, podobne, ako to robil zakladateľ saleziánskeho rádu, Don Bosco. A tak bolo po jeho, postavilo sa ihrisko, potom jedáleň, škola a až nakoniec klinika.

Začali sme teda sociálnou prácou, aktivitami sme vyplnili voľný čas detí, ktoré sa predtým iba túlili. Vďaka futbalu začali chodiť aj do školy, kde mali stravu. Zrazu boli menej choré. Naučil som sa, že ak chcete mať efektívnu prácu v treťom svete, musíte si ľudí najskôr získať, čo sa nedá len samotným zdravotníctvom.

“

Ak chcete mať efektívnu prácu v treťom svete, musíte si ľudí najskôr získať, čo sa nedá len samotným zdravotníctvom.

• Tých humanitárnych projektov ste odvtedy rozbehli desiatky v rôznych končinách sveta. Ako vzniká takáto spolupráca, podľa čoho vyberiete miesto?

– Momentálne máme asi šesťdesiat projektov v tridsiatich krajinách vo svete. Vládné im určitý chaos, pretože v treťom svete sa nedá plánovať. Miesta sami nevyberáme, čakáme, kto nás ako inštitúciu osloví, kam nás zavolajú. Naposledy sme boli v Mozambiku, teraz nás pozývajú na Madagaskar. Dôležité je, aby sme na mieste mali dobrého

Pri ošetrovaní ľudí na Haiti. Mnohých museli vyslobodzovať spod zrútených budov.

partnera, ktorý tam rozvíja vzťahy. V Keni to napríklad boli dvaja slovenskí misionári, prišli sme tam na ich pozvanie a pozvanie írsky rehoľnej sestry. Do Etiópie nás pozvala misionárka a lekárka Mária Sládkovičová, ktorú voláme aj slovenská matka Tereza, pretože vedie v tejto krajine najúspešnejší HIV projekt. Najlepší partneri sú teda rehoľníci, najčastejšie saleziáni, verbisti, alebo iné rehole. Som veľmi rád, že aj Slovenská katolícka charita vedie mnohé veľmi úspešné humanitárne projekty. Robí napríklad pôstu krabičku, čo je výborný spôsob pomoci a pôsobí na miestach v treťom svete, kde je ten najhorší hladomor.

● Čo potrebuje humanitárny projekt, aby bol úspešný?

– Na prvom mieste Božie požehnanie, to je asi šesťdesiat percent. Tridsať percent je v dobrých ľuďoch, ktorí robia na mieste kvalitnú prácu a peniaze, to je tých posledných desať percent. Zohnať peniaze je tá najľahšia úloha.

● Do tretieho sveta ide veľa peňazí zo svetových vlád, od rôznych organizácií a prispievateľov. Je cítiť, že sa situácia zlepšuje?

– To zlepšovanie vidia najmä ľudia, ktorí v rozvojovom svete pôsobia. Keď mám porovnať napríklad Keňu či Ugandu pred tridsiatimi rokmi a dnes, vidím obrovský pokrok. Keď sme tam začínali, liečbu na AIDS dostával každý desiaty človek, aj to len protekčne, keď náhodou natrafil na náš projekt. Teraz dostane liečbu takmer každé dieťa, ktoré je indikované a až 80 percent dospelých ľudí. Za touto aktivitou stojí Svetová banka (inštitúcia, ktorá zabezpečuje finančnú a technickú pomoc rozvíjajúcim sa krajinám s cieľom znížiť chudobu a zlepšiť životné štandardy na celom svete, pozn. red.). Filantropi, miliardári Bill Gates a Warren Buffett robia tiež úžasnú prácu, odčerpávajú západnú Afriku od malárie. Vďaka nim klesla mortalita z 1,5 milióna ročne na pol milióna ľudí ročne a tiež klesla mortalita na HIV. Za posledných päť rokov sa Afrika odpútala od strašnej hrozby HIV práve vďaka tomu, že sa zvyšuje očkovanosť. Situácia sa veľmi zlepšila aj v Kambodži. Je

Po zemetrasení na Haiti prišiel miestnym ľuďom na pomoc aj tím Vladimíra Krčméryho.

Foto: archív VK (3)

známe, že jej kráľ študoval v Prahe. My sme ho pozvali k nám a dali sme mu stratégiu boja proti vírusu HIV. Následne pritlačil na ministerstvo zdravotníctva a na vládu, aby začali robiť komplexný program z amerických peňazí.

“

Kameň, ktorý stavitelia zavrhlí, sa stal kameňom uhoľným. A práve charity boli akýsi priekopníci, od ktorých sa potom učili nešťátne zariadenia sociálnych služieb.

● Na čo by sa mala v krajinách tretieho sveta ďalej zameriavať humanitárna pomoc?

– Afrika stále bojuje s tuberkulózou aj HIV, obrovským problémom je tiež hladomor. Ľudia hladujú najmä v oblastiach južne od Sahary, jednak v dôsledku sucha a tiež v dôsledku bojujúcich skupín Boko Haram a Aš-Šabáb. Tamajšiemu obyvateľstvu sa ani neoplatí robiť niečo systematicky, živí ich akurát tak pasenie dobytká. Tretí svet bude ešte dlho potrebovať pomoc bohatých krajín. Aj pandémie koronavírusu sa ho veľmi dotkla, no nepriamo. Zhoršil sa prísun humanitárnej a finanč-

nej pomoci z Európy, lebo aj Európa sa brodí s problémami.

● Nezdá sa vám, že naša spoločnosť je voči obrazom z krajín tretieho sveta už imúnna?

– To je chyba, lebo to vnímame ako útok na naše city. Na jednej strane dávame voľnosť citov, čo sa týka sexu a na druhej strane obmedzujeme naše city, čo sa týka biednych a chudobných a považujeme to za slabosť alebo naivitu. Malo by to byť naopak. Musím však povedať, že mnohí ľudia majú túžbu pomáhať a podporujú charitatívne aktivity v týchto krajinách.

● Boli chvíle, keď ste za humanitárnymi projektmi pravidelne lietali po celom svete. Teraz sa už cestovaniu vyhýbate.

– Úplne som prestal cestovať, pretože som prekonal cerebrálnu maláriu a minulý rok v lete infarkt. Odvtedy som cestoval len po Európe. Keď chcem teraz načerpať silu pre jesennú a zimnú vedeckú prácu, cestujem do utečeneckých táborov v Grécku alebo v Libanone.

● Váš pracovný deň sa začína skoro ráno a končí neskoro večer. Cítili ste sa vo svojej práci niekedy vyhorený?

– Človek vyhorí, ak robí jednotvárnu prácu. Takú viete robiť šesť hodín, na papieri osem. Ak striedate

prácu, môžete robiť efektívne aj dvanásť hodín. Ja sa dopoludnia venujem medicíne a sociálnej práci, popoludní robím manažment a medzitým si dám hodinovú prestávku. V jednom kuse človek nedokáže pracovať, má vysokú chybovosť. Ak hrozí vyhorenie, jedna možnosť je ísť na dovolenku alebo do prírody, druhá možnosť je zobrať si dva kratšie úväzky a striedať práce.

● Aké sú vaše plány do najbližších rokov?

– Môj plán je ísť do dôchodku, lebo tam pracujete len tolko, koľko chcete. Chcem sa venovať príprave nových ľudí, sociálnych pracovníkov, lekárov a zdravotných sestier na prácu v trópech. Určite by som chcel odísť zo všetkých riadiacich a konzultačných funkcií a výborov, práve preto, aby som sa vedel sústrediť na odovzdanie skúseností mladším generáciám.

● Zakladali ste vysokú školu, z ktorej každoročne vychádzajú noví absolventi sociálnej práce. Má podľa vás toto povolanie v našej spoločnosti dostatočne silné miesto?

– V posledných rokoch sme počúvali na sociálnu prácu najmä pejoratívne vyjadrenia, no zrazu sme zistili, že naši seniori nemajú kam ísť. Potom sme si začali sociálnu prácu vážiť, ale zistili sme, že je málo zariadení sociálnych služieb. Vláda však urobila múdry krok, túto úlohu delimitovala na obce. Tie si začali zakladať svoje zariadenia, z ktorých väčšina je funkčná. To bolo správne, štát nie je v stave postarať sa o takéto veľké množstvo seniorov.

● Takže najmä vďaka seniorom začína podľa vás spoločnosť pociťovať dôležitosť tohto povolania?

– Áno. Zlepšením zdravotníctva tu máme skupiny ľudí, ktorým sme predĺžili život. Na to, aby sme im zvýšili aj kvalitu života, sa však musíme o nich vedieť postarať. Odbor, ktorý bol považovaný za druhotný a jeho programy boli považované za úložisko neschopných, kameň, ktorý stavitelia zavrhlí, sa stal kameňom uhoľným. A práve charity boli akýsi priekopníci, od

na minútku s Vladimírom Krčmérym

☞ Ste ranné vtáča, alebo sova?

Už niekoľko rokov vstávam medzi štvrtou a piatou ráno.

☞ Koľko hodín denne pracujete?

Po tom, ako som prekonal maláriu, sa šetrím. Prácu si delím na dve časti. Od šiestej do obeda, potom dve hodiny prestávka a popoludní pracujem do šiestej, siedmej.

☞ Máte čas na rodinu?

Áno, s manželkou si sadneme a porozprávame sa každý večer. Aj pandémie nám v tomto smere pomohla, väčšinu času sme boli spolu doma.

☞ Čo vás vie nahnevať?

Zlá atmosféra na Slovensku, ktorá vychádza zo závisti, nenávisť a nepravosti.

☞ Náboženstvo spája alebo rozdeľuje?

Ja to vnímam tak, že spája. Aj my, predstavitelia rôznych náboženstiev na Slovensku, máme dobré vzťahy.

☞ Majú sa báť kresťania moslimov?

Moslimovia a židia majú veľmi podobnú, vysokú morálku, ktorá vychádza z Desatora. Nie sú problém. Pokiaľ sa rešpektujeme a sme v rovnováhe, je všetko v poriadku.

☞ Čo vás vie potešiť?

Pobyt v prírode. Každý deň cez obedňajšiu prestávku chodím do parku.

☞ Ako ešte relaxujete?

Bicyklujem sa a počúvam pri tom hudbu Josepha Haydna. Veľmi mi napíňa.

☞ Vaše obľúbené miesto?

Tajchy pri Banskej Štiavnici.

☞ Deň, na ktorý nezapomenete.

Keď som mal možnosť stretnúť sa s Jánom Pavlom II. a krátko sa s ním rozprávať. Bolo to tesne po revolúcii. Poznal sa s mojím strýkom a boli sme pozvaní do jeho rezidencie na súkromnú svätú omšu.

ktorých sa potom učili nešťátne zariadenia sociálnych služieb.

● Dostane tento odbor podľa vás väčšiu podporu?

– Myslím si, že áno, lebo súčasný minister práce je veľmi pozitívne naklonený k otázke seniorov. Potrvá to nejaký čas, pretože tento odbor bol dlhodobo podfinancovaný a zanedbávaný. Teraz je situácia už aj pod tlakom verejnosti. Na druhej strane, pozitívna je obroda generácie. Mladí ľudia chcú robiť pre spoločnosť dobro, chcú pomáhať a byť oporou.

ZHOVÁRALA SA:
DARINA KVETANOVÁ

“

Zohnať peniaze na humanitárny projekt, to je tá najľahšia úloha.

Bez rúška to nejde. Fotografia poznačená pandemickou situáciou. Profesor Krčméry bol počas nej najcitovanejším slovenským odborníkom.

Foto: Darina Kvetanová

Topíte sa v dlhoch?
Pomôcť vám môže
osobný bankrot.

Veľká poradňa o osobnom bankrote

Zbaviť sa dlhov a začať odznova

Z kolotoča dlhov sa len ťažko zoskakuje. Človek s finančnými problémami nevie riešiť svoju situáciu, starú podlžnosť platí novou a živí tak obrovský balvan, ktorý vlastnou pomocou nedokáže odhodiť. Riešením môže byť osobný bankrot, inak povedané, vyhlásenie konkurzu.

Soňa Pobiecka,
špecializovaná
sociálna
poradkyňa

- ◉ kto sa snaží z jeho situácie nekalým spôsobom vyťažiť
- ◉ v akej situácii je človek po vyhlásení bankrotu
- ◉ ktoré dlhy mu napriek konkurzu zostávajú

Bez východiska

Marián mal život pred sebou, no prišli drogy, ktoré rozbili rodinné vzťahy. Jeho závislosť naberala na obrátkach, on však liečbu

odmietal a padal nezastaviteľne na dno. Skončil na ulici. Až keď takmer zomrel v nemocnici, súhlasil s liečením. Uspel. Zamestnal sa a našiel nový zmysel života. Za ten čas, keď sa brodil na dne, mu však narástli dlhy do extrémnych výšok a nedokázal ich splatiť. Silvia vychovávala sama tri deti. Bývali v podnájme a z invalidného dôchodku sa snažila platiť všetky náklady. Bez výživného od otca detí to však nemohla zvládnuť, nad dlžobami v takejto situácii nedokázala vyhrať. Na charitu prichádzajú často riešiť svoju situáciu aj seniori, ktorí sa dostali do finančných problémov. Pre podvodníkov je jednoduché zneužiť ich dôveru alebo nevedomosť, no často sa stanú obeťami ich vlastnej rodiny. Ohrozenou skupinou sú tiež zdravotne znevýhodnení ľudia, ktorí si len ťažko nájdu uplatnenie a pravidelný príjem, z ktorého sa dá slušne žiť. Do dlhov sa dostávajú aj osoby, ktoré ukončili výkon trestu, či rodiny, ktoré sa z mesiaca na mesiac pretĺkajú životom a ich mesačný príjem visí na vlásku. Vychovávajú deti, platia nájomné, muž pracuje. Potom však prácu stratí, lebo príde sezóna, keď v tomto odvetví prepúšťajú. Rodina nestačí splácať úver a ďalšie záväzky, zoberú si tak ďalšiu fi-

nančnú injekciu a jednu podlžnosť zachraňujú druhou. Dlhy v prípade takýchto osôb narastú do takých súm, ktoré by nesplatili, ani keby pracovali od rána do večera po zvyšok svojich životov.

Osobný bankrot ako záchrana

V takýchto bezvýchodiskových situáciách dokáže ľuďom v kríze pomôcť osobný bankrot. Zákonný proces, vďaka ktorému sa môže fyzická osoba alebo podnikateľ zbaviť svojich dlhov, má dve podoby. Prvou je vyhlásenie konkurzu. Podmienkou v tomto prípade je, že žiadateľ bude ochotný vzdať sa svojho majetku v prospech veriteľov. Druhý spôsob je splátkový kalendár, ktorý je výhodnejšou alternatívou pre dlžníkov, ktorí si chcú svoj majetok ponechať a sú schopní splácať súdom stanovené splátky. Ich výška pre nich zároveň nie je zdruvujúca.

Soňa Pobiecka ako špecializovaná sociálna poradkyňa Trnavskej arcidiecéznej charity pomáha žiadateľom pri oddlžovaní. Prepája ich s druhou stranou, Centrom právnej pomoci. Ide o organizáciu, ktorú zriadilo ministerstvo spravodlivosti a ako jediná je kompetentná poskytovať právnu pomoc obča-

Kde sú Centrá právnej pomoci

Každý človek, ktorý chce požiadať o osobný bankrot, sa musí objednať na konzultáciu do Centra právnej pomoci. Najlepší spôsob je zavolať na číslo 0650 105 100, kde žiadateľa objednávajú do jednej z kancelárií alebo konzultačných pracovísk. Pre orientáciu uvádzame ich zoznam na území, pre ktoré je určené periodikum Charitný spravodaj (od Nového Mesta nad Váhom po Komárno).

Kancelárie

sú stále pôsobiská, ktoré fungujú počas pracovných dní

TRNAVA, Pekárska 11

Územná pôsobnosť pre okresy Trnava, Senica, Skalica, Hlohovec a Piešťany

KOMÁRNO, Župná 14

Územná pôsobnosť pre okresy Komárno, Nové Zámky a Dunajská Streda

TRENČÍN, Hviezdoslavova 3

Územná pôsobnosť pre okresy Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Ilava a Myjava

NITRA, Štúrova 22,

budova VBC, 3. Poschodie

Územná pôsobnosť pre okresy Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce, Levice, Šaľa.

Konzultačné pracoviská

sú vysunuté pracoviská, ktoré fungujú podľa potreby počas vyčlenených dní

SENICA, Mestský úrad Senica, Štefánikova 1408/56

GALANTA, Mestský úrad

Galanta, prízemie, Mierové nám. 940/1 - určené aj pre Sered'

V tomto článku sa dočítate

- ◉ kto môže o osobný bankrot požiadať
- ◉ ako má postupovať
- ◉ kto človeku v núdzi s osobným bankrotom pomôže

3 podmienky osobného bankrotu

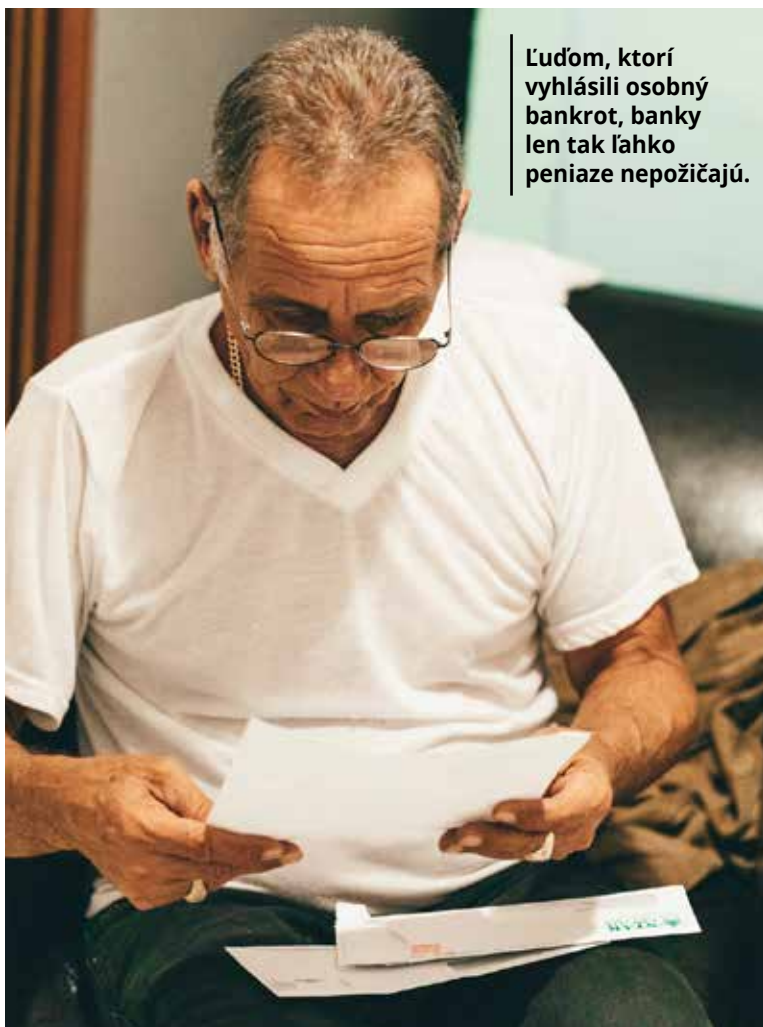
O osobný bankrot (vyhlásenie konkurzu) môže požiadať človek alebo právnická osoba

1. voči ktorej je vedené daňové exekučné konanie, exekúcia vymáhaná sociálnou poisťovňou, alebo výkon dražby.
2. ktorá je platobne neschopná, to znamená, že 180 dní po lehote splatnosti nedokáže splatiť aspoň jeden peňažný záväzok.

3. ktorá má poctivý zámer, teda úprimnú snahu o vyriešenie svojej situácie a zbavenie sa dlhov bez toho, aby robila obštrukcie pri uspokojovaní svojich veriteľov. Okrem toho musí poskytnúť maximálnu potrebnú súčinnosť, preukázať snahu nájsť si zamestnanie alebo si zabezpečiť iný zdroj príjmov a dokázať, že má riadny záujem o opätovné zaradenie sa do spoločnosti.

nom žiadajúcim o osobný bankrot. Na charitu za Soňou Pobieckou prichádzajú ľudia, ktorí nevlastnia žiadne majetky, a tak siahajú po prvej právnej možnosti, po vyhlásení konkurzu. Zbaviť sa dlhov je však až posledným krokom, ku ktorému špecializovaná sociálna poradkyňa pri práci s ľuďmi v kríze pristupuje. „Pri oddlžovaní pomáhame tým, ktorí sa zo svojej situácie už pozdvihli. Vyriešili svoju závislosť, bývanie, prácu a poslednou čerešničkou je osobný bankrot.“ Možnosť zbaviť sa dlhov totiž skutočne pomôže len človeku, ktorý si svoj život usporiadal. „Určite nemá význam vyhlasovať osobný bankrot

Ľuďom, ktorí vyhlásili osobný bankrot, banky len tak ľahko peniaze nepožičajú.

u človeka, ktorý žije na ulici, pretože v jeho životnej situácii je viac ako pravdepodobné, že by sa mu dlhy kopili ďalej," hovorí Soňa Pobiecka. Práve v tomto je úloha sociálnych pracovníkov pri asistencii o osobný bankrot dôležitá. Situáciu ľudí v núdzi veľmi dobre poznajú a vedia tak rozoznať, komu osobný bankrot pomôže, u koho by jeho vyhlásenie ovocie neprinieslo a koho zámeru pri využití oddĺženia nie sú poctivé.

Krok za krokom

Prvou vecou, ktorú musí žiadateľ o osobný bankrot urobiť, je objednať sa v Centre právnej pomoci

(ďalej CPP) na konzultáciu. CPP je jediná inštitúcia, ktorá môže právne zastupovať žiadateľov o osobný bankrot a zasiela žiadosť o oddĺženie na súd. Súd ju následne posudzuje a zaujme stanovisko. Všetky služby spojené s osobným bankrotom sú v CPP pre žiadateľov bezplatné. Po rozhovore v centre musí žiadateľ doložiť viaceré dokumenty, ktoré dosvedčujú jeho životnú situáciu. Práve s dokladovaním potrebných podkladov vedia žiadateľom o osobný bankrot veľmi pomôcť špecializovaní poradcovia. „Mnohí ľudia, s ktorými pracujem, nerozumejú týmto informáciám, preto ich

často aj sprevádzam v CPP a krok za krokom im pomáhám dokladovať všetky dokumenty," vysvetľuje Soňa Pobiecka.

Kto môže o osobný bankrot požiadať? Človek, ktorý má minimálne jednu exekúciu staršiu ako jeden rok. Ku konaniu uvedie zoznam všetkých veriteľov, teda fyzických osôb a spoločností, ktorým dlhuje peniaze, a to aj prípady, keď voči nemu ešte nebola začatá exekúcia. Žiadateľ ďalej vyhlási, že za posledných desať rokov nebol voči nemu vyhlásený konkurz. V životopise uvedie informácie o jeho živote, práci, zdravotnom stave. Práve na tieto informácie často prihlíada súd pri rozhodovaní o osobnom bankrote, pretože objasňujú, či má žiadateľ poctivý zámer. Napokon priloží čestné vyhlásenie, že všetky informácie sú pravdivé. Súd má o takto skompletizovanej žiadosti rozhodnúť do dvoch týždňov. Voči vyhlásenému konkurzu sa môžu ešte odvolať veritelia, teda ľudia a subjekty, voči ktorým mal žiadateľ o osobný bankrot podlžnosť. Ak sa tak nestane, žiadateľ sa zbavuje všetkých podlžností. Celý proces môže podľa Sone Pobieckej trvať tri až päť mesiacov, ľudí, ktorí žiadajú o osobný bankrot totiž pribúda a v CPP potrebujú viac času na spracovanie ich žiadostí.

A čo potom

Soňa Pobiecka hovorí, že ak je žiadosť skompletizovaná správne a žiadateľ preukáže svoj poctivý zámer, súd obvykle vyhovie v jeho prospech. „Celkovo som asistovala pri päťdesiatke osobných bankrotov, z nich desať je práve v podaní. Tých štyridsať, ku ktorým sme s klientmi kompletizovali všetky potrebné dokumenty, súd vyhlásil."

Po vyhlásení konkurzu odpadne človeku veľké bremeno, o to viac by sa však mal snažiť zapracovať na svojej budúcnosti. Dlhy v sociálnej poisťovni síce splatíť nemusí, no pokiaľ to neurobí, nemôže počítat s dôchodkom. Skutočnosť, že voči nemu bol vyhlásený konkurz je tiež uvedená v registri úpadcov, ku ktorému majú prístup aj banky. Žiadna z nich mu tak v budúcnosti už nebude ochotná poskytnúť úver, pretože by to bolo príliš veľké riziko. Šesť rokov po vyhlásení konkurzu nebude môcť ďalej vlastniť majetok, ani vyhrať či zdediť peniaze. Ak sa tak stane, pôjde tento zisk v prospech veriteľov.

Verte tým správnym

Aj v tomto prípade sa nájdu spoločnosti, ktoré chcú nekalým spôsobom zarobiť na zúfalej situácii ľudí. Prezентujú sa ako tí, ktorí pomôžu s vyhlásením osobného bankrotu, za takéto poradenstvo pritom pýtajú aj šesťsto eur. Keďže v posledných rokoch záujem o vyhlásenie konkurzu rastie, spoločnosti sa masovo prezentujú na internete, kde ľudia vyhľadávajú informácie. „Ľudia by v žiadnom prípade nemali využívať služby takýchto spoločností," varuje Soňa Pobiecka. Na žiadateľov apeluje, aby prišli do Centra právnej pomoci. „Oni sú jediní, ktorí môžu žiadateľa o osobný bankrot zastupovať. Pomoc od pofidérnych spoločností navyše nie je stopercentná. Preto, ak žiadateľ potrebuje asistenciu s vyplnením dokumentácie, obrátiť by sa mal na špecializovaných sociálnych poradcov. Za poradenstvo k vyhláseniu konkurzu by za žiadnych okolností nemal nikomu nič platiť," dodáva Soňa Pobiecka.

DARINA KVETANOVÁ

príbehy zo Siete pomoci

Nový život na juhu

Dlhá cesta na samotný južný okraj našej arcidiecézy mala zmysel. Rodine s piatimi deťmi sme doručili pračku, sporák, oblečenie, trvanlivé potraviny a pečivo. Prestahovali sa z trenčianskeho okresu a dlho hľadali miesto, kde by sa usadili. Podarilo sa im to práve na juhu Slovenska. Muž sa momentálne stará o deti, jeho manželka si našla prácu.

Veľká zásielka pre občianske združenie

V obci Bajč v okrese Nové Zámky už pravidelne pomáhame občianskemu združeniu, ktoré sa stará o potreby núdznych ľudí. V apríli sme tamjšiemu pánovi farárovi priviezli 190 kíl trvanlivých aj čerstvých potravín, pečiva a oblečenie pre mužov i ženy. Pomoc následne distribuoval do núdznych rodín.

To pravé orechové z našej kaviarne

Charitná kaviareň Špitálik má nové lákadlo - pochúťku, ktorá poteší srdcia všetkých milovníkov orechov. Podobá sa síce na známy nugátový krém, naša verzia je však podstatne zdravšia. Predstavujeme vám Vetelu.

Keď zmiešame veľa kvalitných orechov, kakaové maslo a kakaový prášok, zaručene z toho vznikne niečo chutné. Presne to si povedali aj manželka Vladimír a Michaela Krajčovičovi a priamo vo svojom byte začali s experimentom. Na jeho konci mala byť orechová nátierka, ktorá nebude príliš sladká, zato neodolateľne chutná. „Raz sme podobnú pochúťku vyskúšali v Nitre a veľ-

mi nám chutila. Povedali sme si, je skvelá, no skutočne drahá, čo tak vyrábať vlastnú? Veď sme inžinieri," hovorí Vlado. A hneď sa aj dal do práce. Objednal potrebný stroj, vysondoval, kde sa oplatí kupovať suroviny za dobré ceny a s manželkou rozbehli výrobu priamo v ich kuchyni. Orechy upražili v rúre, nasekali v mixéri, rozpustili kakaové maslo a spolu s ďalšími prísadami to všetko nechali pomlieť v melanžéri. Po ôsmych hodinách plnili orechovú nátierku do prvých pohárikov. Reakcie priateľov ich potešili, z mnohých kamarátov a známych sa okamžite stali ich fanúšikovia. „Potom som však pochopil, že viac, ako Vetelu predávať, ma baví darovať ju ľuďom. Obaja po-

Vlado a Miška odovzdali svoje know-how Špitáliku. Teší ich, že zisk z dobroty pomôže charite.

máhame v Špitáliku ako dobrovoľníci, a tak sme sa rozhodli, že charitu podporíme aj našou pochúťkou," vysvetľuje Vlado. Svoje know-how aj prístroj na výrobu orechovej nátierky tak manželka odovzdali našej kaviarni. Práve

tu, vo vynovenej kuchyni, ju pre vás vyrábame. Môžete ju u nás ochutnať alebo ňou potešiť svojich blízkych. Vetelu ponúkame v dvoch verziách, lieskovo orieškovej a mandľovej. Ktorá vám bude chutiť viac?

kvet

“

Keď prestaneš hľadať to, čo chceš, nájdeš presne to, čo potrebuješ.

”

Charitní streetworkeri
pomáhali aj počas pandémie

Rande na ulici bez romantiky a príkras

„Jednému klientovi vyšiel pozitívny test na koronavírus,“ povie Simona Nováková (26), keď otvorím dvere na Centre pomoci človeku v Trnave. Koordinátorka služby streetwork, ktorú robí charita, práve pripravuje kávu do termosiek. Do ruksakov vkladá čaj a keksy, ktoré pomáhajú začať s ľuďmi na ulici rozhovor. Pre pandémiu nosia streetworkeri v týchto dňoch navyše aj jednorazové rukavice, ušité rúška a dezinfekciu.

Táto reportáž vznikala v dňoch, keď na Slovensku začali rásť čísla ľudí s pozitívnymi testami na Covid19, v čase, keď sa nákaza dostala do sociálnych zariadení a rómskych osád. Do najviac ohrozenej skupiny patria aj ľudia zo zlých sociálnych podmienok, pretože práve v tomto prostredí sa môže vírus šíriť veľmi rýchlo. Napriek tomu chodili trnavskí streetworkeri do terénu medzi tých, o ktorých sa v súvislosti s nákazou často hovorí ako o časovanej bombe.

Rozruch pod schodiskom

So Simonou a jej mladšou kolegynou Kristínou (18) kráčame k železničnej stanici. Na mieste, kde klientov charity nájdete takmer s určitou každým deň, je

rozruch. Jeden muž leží pod schodiskom a resignovane odvrkuje partnerke. Kúsok od nich stojí jeho invalidný vozík. Odmietajú nasadnúť. „Chcel sa zabiť,“ hovorí

“

Vždy budú medzi nami a nebudú sa správať tak, ako je podľa nás správne. V kultúre chudoby fungujú iné štandardy. Chudobu neodstránime.

Soňa Pobiecka,
špecializovaná sociálna poradkyňa

žena a ukazuje nôž, ktorý ukryla do nohavíc. „Najskôr chcel skočiť zhora, potom prišiel sem a chcel sa dopíchať,“ sťažuje sa Simone.

Muž sa so streetworkerkou baví nechce, všetkých od seba odháňa. Jeho dlane pokrýva ekzém. Žena hovorí, že práve pre zdravotné problémy chcel ukončiť svoj život. Simona volá zdravotnú pomoc, prví prichádzajú na miesto policajti. „Čo sa zase stalo? To budete každý deň takto vyvádzať?“ adresujú skupine. „Čo ti je? Počuješ ma?“ nakloní sa mladší z dvojice k mužovi, ktorý ešte stále leží pod schodiskom. So suverénnym tukaním policajti prestávajú, až keď zbadajú môj fotoaparát na krku. Riešia situáciu. Hovoria, že tu boli pred dvoma hodinami, presne pri tomto mužovi. „Zabiť sa pre problém s rukami? Ten sa predsa dá liečiť,“ dohovárajú mužovi, ktorého medzitým posadili na vozík a presunuli z ostrého slnka do

tieňa. Družka narieka. Už to vraj s mužom nevydrží. Polícia zisťuje, kde je pravda, výpovede sa rozchádzajú, muž hovorí, že si ublížiť nechcel. O viac ako polhodinu prichádza sanitka. Zdravotníkom sa nepáči, že ich streetworkeri privolali, hovoria, že nejde o život ohrozujúci stav. Družku nabádajú, aby svojho partnera odtlačila na invalidnom vozíku do stanu pri vchode fakultnej nemocnice, kde najskôr zistia, či nemá príznaky ochorenia vírusom, a potom muža vyšetrí doktor. „Nebudem kvôli vám riskovať svoje zdravie a zdravie mojej rodiny,“ zhodnotí zdravotník a vyzve policajtov, aby mu podpísali dokument, ktorý dovedie jeho rozhodnutie.

„Sanitku voláme len zrieka, keď nájdeme zranených ľudí, lebo

my sami ich ošetriť nemôžeme,“ hovorí Simona Nováková. Muža, ktorý sa stal pri stanici cieľom pozornosti, pozná. Chodieval do nízkoprahového centra charity, dnes tam však nebol. „Aj preto som zavolała záchranku. Je to rizikový klient a má zdravotné problémy.“

Beh na dlhé trate

Mnohí ľudia z ulice streetworkerov poznajú. Často na nich aj čakajú, pretože s nimi prichádzajú aj keksy, káva, čaj a ďalšie benefity. Aj žena v stredom veku, ktorú s jej partnerom stretávame opodiaľ, si vypýta kávu a horalku. „Ja som kávu pil, len keď som bol zatvorený, mne nalej, prosím ťa, čaj,“ povie muž Simone. Práve sa vrátil z práce a hovorí, že zarobiť si vie, problém však je, že vie aj prepíť. „Dni po výplate sú nebezpečnejšie, ako celá korona,“ žartuje. Chcú títo ľudia vôbec zmeniť situáciu, v ktorej sa nachádzajú? „Niektorí áno, niektorí nie, každopádne, streetwork je služba, ktorá ich má v prvom rade motivovať,“ rozhovára sa Simona. Prvý úspech je, keď prídu na charitu a začnú sa rozprávať so sociálnym pracovníkom. Pri osobnom kontakte s nimi dokáže pracovať lepšie, ako keby sa mali rozprávať na ulici. Aj toto je beh na dlhé trate, no prichádzajú aj úspechy. Charita už vďaka kontaktu na ulici pomohla ľuďom s osobným bankrotom,

s vybavením dávok v hmotnej núdzi, aj s vybavením odkázanosti na sociálnu službu. Úspech alebo aspoň správne smerovanie, sa však nedajú očakávať po prvých stretnutiach. Klient raz za sociálnou pracovníčkou príde a na niečo sa dohodnú, druhýkrát ho už čaká zbytočne. Vráti sa o mesiac a so všetkým treba začať znova. S vyplňaním papierov, s motiváciou. Sociálni pracovníci tak musia byť vyzbrojení skutočnou dávkou trpezlivosti.

Čo vidieť a čo je skryté

Toto je život o špinavých chodníkoch. O opíjaní sa v zapáchajúcich kútoch. O fetovaní, alkohole, o žobraní. O využívaní aj zneužívaní, o priestupkoch aj trestných činoch. V príbehoch ľudí, ktorých stretávame na ulici, je často zapísané väzenie a návrat z neho do

Simona rieši situáciu pri železničnej stanici. Mužovi so zdravotnými problémami volá rýchlu zdravotnú pomoc.

rovnakých podmienok. Všetky tieto veci sa len ťažko maskujú a sú to prvé, čo z ľudí na ulici môžeme prečítať. Čo ale nevidíme? Soňa Pobiecka pracuje na charite sedem rokov a v špecializovanom sociálnom poradenstve sa venuje práve ľuďom, ktorí sa ocitli v najväčšej núdzi. „Dôvodov a príčin, prečo sa ľudia dostali na ulicu, je veľa. Závislosť na drogách, fenomén zadlženosti, ale aj to, že sa človeku rozpadne rodina. Na ulici končia aj ľudia, ktorí vyrastali v detských domovoch,“ vysvetľuje Soňa. Veľká časť ľudí na ulici sú však tí, ktorí nikdy nemali zázemie. Žili v slabých sociálnych pomeroch a nevedia, čo je zodpovednosť. Nemajú vžitie, že by mali vyštudovať školu, postarať sa o rodinu a splniť si sny. Nikto ich to nenaučil. „Keď nadväzujem vzťah s takýmto človekom, veľa ho počúvam. Neradím mu, že by si mal nájsť prácu a ďalšie veci, pretože pre neho by som hovorila cudzím jazykom. Tieto hodnoty jednoducho nepozná. Z domu si odniesol, že jeho otec a mama nepracovali, bitky boli u nich na dennom poriadku a čo ho rodičia naučili ako prvé, bolo kraďnúť.“ Soňa hovorí, že takýchto ľudí musí spoločnosť prijať a naučiť sa s nimi žiť. „Vždy budú medzi nami a nebudú sa správať tak, ako je podľa nás správne. V kultúre chudoby

fungujú iné štandardy. Chudobu neodstránime. Aj keby prišlo do jedného mesta desať organizácií, ktoré by sa o to snažili, nezmenili by to. Chudobní ľudia sú medzi nami z nejakého dôvodu.“

Keď úraduje alkohol

So streetworkerkami vstupujeme do teritória ďalšej skupiny. Sedia za nízkou budovou pri autobusovej stanici a hádajú sa. Traja muži a žena pijú alkohol z malých sklenených fľašiek, ktoré tu po nich zostanú ako stopy, ako pamiatka na toto rande v nie práve romantických podmienkach. Tvrdý alkohol zapíjajú pivom a čakajú na účinok, ktorý drsná kombinácia prinesie. Naším príchodom sme narušili ich spoločnosť, hádka ustáva. Simona partii hovorí

Výnimočná práca

Charita podporuje ľudí, ktorí to najviac potrebujú. Stretávame ich každý deň, no ani nám nenapadne, aký ťažký život majú. Možno nevieme pochopiť, čím si prešli, ale môžeme im pomôcť, aby sa s tým vyrovnali a prekonalí to. Tým je moja práca výnimočná.

Dominik

Zážitky a spokojnosť

Prečo som sa stal streetworkerom? Moje odpovede boli najskôr neurčité a všeobecné: niekto to robiť musí, alebo pomáhať im treba. Potom som začal ľuďom hovoriť o zážitkoch a spokojných pocitoch z tejto práce. Sme v kontakte s klientmi, aby cítili, že niekto z „nášho sveta“ má o nich záujem. Rozprávame sa o ich zážitkoch, spomienkach, o tom, čo prežívajú. Som spokojný, keď vidím vďaka za rozhovor, keď pochvália kávu, ktorú som priniesol. Poteší ma, keď ma pozdravia aj mimo stretnutia. Táto práca má aj ďalšie silné stránky. Partnera, ktorý mi kryje chrbát, skvelú šéfkou, vynikajúci kolektív a množstvo adrenalínových zážitkov.

Vlasťo

va rúška a rukavice. „Daj aj mne, prosím ťa,“ povie jeden z mužov a načahuje sa pre ochranné pomôcky. O chvíľu sa však jeho nálada zmení a na streetworkerky spúšťa radu výčitiek. „Vy charita! Vy máte chodiť s dezinfekciou a striekať nám ju na ruky. Chodte preč, chodte domov k vašim televízorom. Charita, tfuj,“ odpluje si na zem, kde vzápätí končí aj jed-

o testovaní na koronavírus, ktoré organizuje mesto v charite na druhý deň. Hovorí, že môžu prísť o desiatej, ale nie je to povinné. „Chválabo hu!“ odvrkne žena a z jej reakcie je jasné, že ponuka ju neoslovila. Simona rozdá- Kvôli pandémie stratil brigádu a teraz sa nevie zamestnať. Má strach z koronavírusu? „Nemám. Pokazené sa už viacej nedá pokaziť,“ hovorí. Na charitu chodí, pomohli mu tam už s viacerými vecami, napríklad so životopisom. „Komu ho ukážem, ten sa pýta, kto mi ho tak dobre napísal,“ pochváli sa Peter. Streetworkerky vída rád a okamžite menuje, ktoré z nich pozná. Aj Simona a Kristína pri ňom majú zrazu lepšiu náladu. „Práve vďaka takýmto ľuďom máme pocit, že naša práca za niečo stojí,“ zhodnú sa ženy.

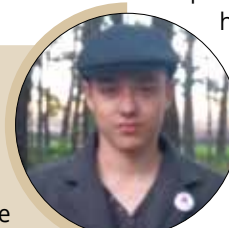
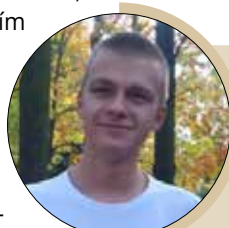
A čo výsledky

Streetworkeri majú v záznamoch aktuálne uvedené, že na ulici v Trnave žije okolo 160 ľudí. Presný počet je ťažké zmapovať, pretože mnohí z nich odídu do iného mesta a noví prichádzajú. Službu streetwork prevádzkuje charita od roku 2017 a skúsenosti ukazujú, že v meste je potrebná. Pri riešení otázok s ľuďmi na ulici spolupracujú s mestom aj s políciou. Potrebu streetworku vníma aj verejnosť, od ktorej dostáva charita stále viac hlásení o tom, kde na ulici spozorovali nového človeka v núdzi. Streetworkeri ho potom môžu kontaktovať. Sociálna práca v teréne má aj iné, hmatateľné výsledky. Vďaka nej sa napríklad podarilo vybaviť azylový dom pre ženu, ktorá žila na ulici aj s maloletými deťmi. Dnes majú vlastné bývanie.

TEXT A FOTO:
DARINA KVETANOVÁ

Pády a kroky vpred

Cesta za veľkou životnou zmenou je dlhá a jej súčasťou sú pády. Pozná to každý z nás z vlastnej skúsenosti a inak na tom nie sú ani ľudia na ulici. Začnú na sebe pracovať a veria, že teraz sa to určite podarí. Aj Peter, mladý muž závislý od drog, chcel zmeniť svoj život. Podstúpil liečenie, absolvoval resocializačný pobyt, našiel si bývanie a prácu. K svojej závislosti sa však vrátil. „Na ulicu človek padá postupne, predchádzajú tomu dlhodobé problémy a ten pád je tak akýsi očakávaný. Ale stratiť zrazu niečo, za čo človek tvrdo a dlho bojoval, to je omnoho väčšie bremeno,“ vysvetľuje Soňa Pobiecka, sociálna pracovníčka charity. Peter skončil v nemocnici v zlom zdravotnom stave a Soňa ho tam prišla povzbudiť. „Polomŕtveniu som mu povedala, že raz, keď sa bude jeho pozemský život končiť, bude rekapitulovať. Vtedy zistí, že žiaden z dobrých krokov, ktoré urobil, nebol zbytočný. Práve naopak. Vďaka tým dobrým krokom, vďaka momentom, keď zabojoval, si povie, toto bol môj život a žiť sa oplátilo.“

Káva, čaj a keksy pomáhajú streetworkerkám pri kontakte s ľuďmi na ulici.

charita ďakuje

Máme novú tlačiareň

Takýto veľký balík nám prišiel len pred pár dňami. Nebola v ňom Bambulka :-)) ale tlačiareň - skvelý pomocník pre kanceláriu špecializovaného sociálneho poradenstva, ktorú plánujeme otvoriť v Seredi. O toto prekvapenie sa postarala spoločnosť regionPRESS a my jej za to úprimne ďakujeme.

Uvedomeli študenti

Ak v školskej jedálni na gymnáziu Angely Merici zvýši jedlo, aktívni študenti ho prinesú do Centra pomoci človeku. Ľudia bez domova si mohli vďaka nim pochutnať napríklad na týchto vynikajúcich koláčoch!. Je skvelé, že mládeži záleží na núdznych a zároveň na tom, aby sa neplytvalo jedlom. Ďakujeme im za takúto podporu.

Vďaka Tescu nasýtime chudobných

Pečivo, zelenina a ovocie, ktoré sa nepredali v trnavskom Tescu, nekončia na skládke odpadu. Týmto potravinami môžeme každý pracovný deň nakrmiť asi štyridsať ľudí v núdzi, ktorí chodia do Centra pomoci človeku v Trnave na raňajky. Z potravín často zostane aj pre klientov občianskeho združenia Kroky, ktoré pôsobí v Jaslovských Bohuniciach. Ďakujeme Tescu a jeho zamestnancom za ochotu a výborný prístup pri preberaní potravín.

My z trnavskej charity

Kto sme a aká je naša úloha na charite? Čo zažívame v našej práci a čo v nás zanecháva? Akí sme v súkromí, čo máme radi a o čom snívame? Zamestnanci Trnavskej arcidiecéznej charity vám otvoria dvere, aby ste ich spoznali ako profesionálov, na ktorých sa môžete obrátiť, ak ich budete potrebovať, ale aj ako ľudí so záujmami a vlastnými postojmi.

Silné ženy s veľkým srdcom

Adriana Krajčovičová pracovala ako zdravotná sestra niekoľko rokov v Nemecku a Švajčiarsku. Vyskúšala si terén aj prácu v domoch sociálnych služieb. Na charite zodpovedá za fungovanie opatrovateľskej služby. Túto prácu podľa nej zvládne len silná žena, a to po fyzickej i psychickej stránke. Stretnáva sa s tým, že nie každá, ktorá vyštuduje, v odbore aj zostane. Niektoré časom zistia, že to nie je pre ne. Iné odídu do zahraničia, ale čoraz častejšie sa vracajú domov, ako to bolo aj v jej prípade. „Naše opatrovatelky sú vyhľadávané najmä pre empatiu, odbornosť, ochotu, no i pre čas, ktorý sú ochotné venovať rozhovoru, či

Adriana Krajčovičová, vedúca opatrovateľskej služby

Renáta Dolinajová, zdravotná sestra

modlitbe,” s rešpektom hovorí o „svojich opatrovatelkách”. „Privítala by som, aby sa v kurzoch pristupovalo s rovnakou dôležitosťou nielen k odbornej a teoretickej stránke štúdia, ale aj k praktickej. Súčasťou by mali byť základy kinestetiky, aby opatrovatelka vedela a nemala strach klienta mobilizovať a neublížila nielen jemu, ale aj sebe,” vysvetľuje Adriana. „Trápi ma tiež všeobecne slabé ohodnotenie tak náročnej práce. Pritom sú to práve opatrovatelky, ktoré nám pomáhajú postarať sa o našich rodičov a starých rodičov. Majú zodpovednosť za zdravie človeka a jeho dôstojné dožitie.” Adriana tvrdí, že prácu opatrovateľky musí mať človek rád. Len tak ju viete robiť roky a s láskou. V dome vo Veľkých Kostoľanoch býva s manželom a desaťročnou dcérou. Najradšej spolu relaxujú v termálnych kúpeľoch v blízkosti Dunajskej Strede. Keby mala

možnosť, určite by navštívila Nový Zéland, aby videla na vlastné oči tamojšiu prírodu.

Autom za tými, ktorí ju potrebujú

Ráno nasadne do auta a vyrazí za tými, ktorí ju potrebujú. Vďaka Renáte Dolinajovej a jej kolegyniam nemusia títo ľudia cestovať sanitkou za doktormi. Zdravotná starostlivosť prichádza za nimi a šetrí tak ich sily. Renátka sa stará o ľudí s vážnymi diagnózami. Veľmi ju teší, keď sa im vďaka jej pomoci uľaví. Predtým pracovala na oddelení v nemocnici. Dva nástňhodinové služby, prácu cez víkendy aj sviatky, vymenila za službu pre trnavskú charitu. „Páči sa mi, že za ľuďmi cestujem. Som vlastne zdravotná sestra v teréne,” hovorí. Renátkin oblúbený moment dňa prichádza popo-

ludní, keď si sadne ku káve. Vypíť môže len jednu za deň, a tak si túto chvíľu skutočne vychutnáva. Z utajených zdrojov uniklo, že pečie ako skutočná majsterka! Jej kváskovému chlebu a torte tiramisu sa vraj nedá odolať. Býva v Hrnčiarovciach nad Parnou, má dvoch dospelých synov a milujúceho manžela. Od života si praje najmä zdravie pre seba a najbližších a rodinnú pohodu.

Práca mu priniesla osudovú ženu

Juraja Juríčka čaká čoskoro veľký deň. Ten svadobný. On je z piatich, jeho nastávajúca z de-

„Chcú,” prikyvuje Juraj „no najmä mladí k nám prídu s veľkým zápalom, všetko chcú skúsiť, potom však ich nadšenie pre dobrovoľníctvo vypícha a zážitok hľadajú niekde inde. Máme však aj takých dobrovoľníkov, ktorí s nami pracujú dlhé roky a našli v tom zmysel života,” hovorí. Pri svojej práci zažíva silné momenty. „Napríklad, keď prichádzame za seniormi do domova sociálnych služieb. Robíme im spoločnosť, počúvame ich a pre nich to veľa znamená. Tie momenty, keď sú šťastní, sa nedajú opísať.” Juraj pochádza z Hájskeho pri Šali. Aj so svojou nastávajúcou sú dedinské typy, spoločnú budúcnosť tak vidia vo veľkom dome. „A koľ-

Juraj Juríček, vedúci dobrovoľníckeho centra

ko nám do neho Pán Boh nadelí detí, toľko ich prijme.”

Naučila sa prijívať smrť

Kto príde na charitu, toho privíta ona. Patrícia Kravecová otvára dvere, dvíha telefóny a vedie dôležitú administratívu. Čo sa tu naučila? „Prijívať smrť ako absolútnu súčasť života. Predtým som voči nej mala veľký rešpekt, na charitu však často prichádzajú ľudia hľadať pomoc pre umierajúcich blízkych. Keď ten moment príde, ďakujú kolegyniam za veľkú pomoc. Vidím ich vyrovnanosť a sama tak prijímam svoju smrteľnosť,” hovorí. Čo by o sebe povedala? „Som akčná, otvorená a niekedy zadumaná. Rada cvičím jogu, cestujem a do práce chodím na bicykli.” Paťka, ako ju všetci na charite volajú, nemá rada, keď sa niečo nedarí a ona to nevie ovplyvniť. Skutočne vytočiť ju dokážu telefonickí navigátori „stlačte jednotku, stlačte dvojku”, potešiť zas skutočnosť, ako si na charite s kolegami dobre rozumejú. Žije v Trnave a má dve dospelé deti. Jej sen je stráviť dlhý čas v Banskej Štiavnici, kde nachádza veľký pokoj. **TEXT A FOTO:**

Patrícia Kravecová, sekretariát

viatich detí, svadba to teda bude veľká a veselá. Radostný deň bol aj ten, keď Juraj ženu jeho srdca stretol. Kto by povedal, že mu ju do cesty privedie práca. V charite koordinuje dobrovoľnícke programy, do ktorých sa chcela zapojiť aj Terezka. A spoločná pomoc tým, čo to potrebujú, postupne prerástla do lásky.

Chcú byť ľudia aj v dnešnej rýchlej dobe dobrovoľníkmi?

DARINA KVETANOVÁ

Táňa a Ivan sa rozhodli plávať proti prúdu A tak sa narodil Jakub

Manželia Lipovskí a ich dvaja synovia, mladší Janko a starší Jakub (vpravo).

Tánine prvé tehotenstvo bolo od začiatku problematické. Hrozilo, že očakávané dieťa potratí a testy v treťom mesiaci odhalili chromozómové poruchy plodu. Manželia Lipovskí si od doktora vypočuli nepríjemnú správu. Ich dieťa sa narodí s downovým syndrómom.

Pred jedenástimi rokmi budúci rodičia nedokázali nájsť na internete odpovede na všetky otázky, ako dnes, a tak si museli vystačiť s dvoma knihami o tejto diagnóze. Z nich sa dozvedeli o ďalších pridružených ochoreniach. Prognózy pre ich dieťa vôbec neboli optimistické. „Trvalo nám týždeň, kým sme to všetko s plačom a rozhovormi spracovali. Po týchto dňoch nám však bolo jasné, že si dieťa necháme,“ spomína Táňa. Rozhodnutie mladých manželov oslobodilo a povedali si, že sa už viac nejdú utápať v žiali. Ich rodiny však situáciu niesli ťažšie. „Každý akosi automaticky očakával, že pôjdem na interrupciu. Manželova mama si myslela, že sme sa zbláznili, moja prichádzala s katastrofickými scénarmi, sestra stále plakala. My s Ivanom sme v tom však mali jasno.“

Vzácné pokroky

A tak sa narodil Jakub. Táňa si synčeka nemohla prvé dni ani poriadne

podržať v náručí, okamžite potreboval intenzívnu pomoc. Ťažké chvíle sa navyše ešte len začínali. Chlapčeka čakala operácia srdca, a tak sa jeho domovom na prvé štyri mesiace stala nemocnica. Ľudia s downovým syndrómom majú ochabnuté svalstvo. Keď Táňa Jakubka držala, mala pocit, že má v rukách látkovú bábiku. Pokroky prichádzali veľmi pomaly. „Kamarátky sa nadšene rozprávali, ako ich deti štvornožkujú a stavajú sa na nohy, my sme zatiaľ s Jakubom cvičili Vojtovu metódu a každý pokrok sme si museli zaslúžiť. Práve preto však pre nás boli vzácne.“

Nový prírastok

Po piatich rokoch sa mala rodina rozrásť o nového člena. Toho, že sa tehotenstvo bude vyvíjať podobne ako predošlé, sa manželia nebáli. „Možno to vyznie zvláštne, no ja som si bola istá, že naše druhé dieťa bude zdravé. V Jakubkovom prípade nešlo o dedičné ochorenie, ale o ná-

hodnú formu downovho syndrómu. Jednoducho to padlo na práve na nás.“ Po deviatich mesiacoch prišiel do rodiny Janko, zdravý chlapec, ktorý so sebou priniesol novú silu. „Naše životné rozhodnutia ovplyvnila veľmi silno viera. Vďaka nej sme našli pokoj prijať naše prvé dieťa aké je a zároveň sa tešiť z druhého tehotenstva. Naše rozhodnutia sme nikdy neľutovali. Všetko, čo nás postretlo, nám pomohlo zomknúť sa.“ Manžel je v ťažších situáciách skutočnou Táninou oporou, aj ne-

Bratia sú kamaráti, no vedľa sa aj pohádať.

dávno, keď skončila s poriadnou chrípkou v posteli, postaral sa o celú domácnosť. „Veľmi by nám však pomohlo, ak by si mohli občas urobiť chvíľu len jeden pre druhého. Trpíme už ponorkou, lebo sme stále spol. Kubko má svoje vrtochy, stále na seba upozorňuje a pre človeka, ktorý s ním takéto stavy nevie zvládnuť, je to ťažké,“ opisuje Táňa. Deti s downovým syndrómom sú však veľmi spoločenské. Často sa smejú, sú bezprostredné a radi prejavujú svoju náklonnosť. „Ani náš Jakub nemá problém nadviazať kontakt. Miluje loptové hry a jeho najväčšia radosť je, keď môže loptu prekopnúť za plot. Akurát si nedá povedať, že mu po tú loptu stále musí niekto zájsť,“ zasmieja sa Táňa.

Práca čo práca

Vyštudovaná chemička si po desaťročnej materskej nevedela predstaviť, že by sa vrátila k svojej pôvodnej profesii. Rada vyrábala šperky a háčkovala, a tak hľadala prácu, kde bude môcť ukázať svoju kreativitu. Momentálne pracuje v tvorivej dielni Špitálik, ktorú prevádzkuje Trnavská arcidiecézna charita. „Vyrábame tu dekorácie, darčeky, šperky a do dielne chodia aj zdravotne znevýhodnení ľudia. Kedže som si tým všetkým prešla, viem s nimi pracovať.“ Chránená dielňa s kaviarňou je tiež miestom pre jej syna Jakuba, ktorý si v nej našiel kamarátov aj obľúbené aktivity.

DARINA KVETANOVÁ

Žena z izby číslo 212

„Bola som špinavá, hladná, smädná, psychicky zrútená a potom ste prišli vy, aby ste ma zachránili pred smrťou. Naozaj. Viem, že chýbalo len málo.“

Meno osoby, o ktorej je tento príbeh, je pre citlivosť informácií zmenené. Volajme ju Elena. Do nášho centra zavolała žena a rozpovedala mi príbeh o jej osamelej priateľke. Býva vraj na ubytovni a súrne potrebuje pomoc. S kolegyňou Pavlínou sme okamžite vyrazili na spomínané miesto. Kráčali sme po tmavých, neútulných chodbách a hľadali izbu č. 212. Tu je to, zaklopali sme na dvere. „Nie som zamknutá, podte ďalej,“ začuli sme tichý hlas. Na posteli ležala staršia, neupravená, vy-

chudnutá a zoslabnutá žena. Bola vyhladnutá a smädná a tak som ihneď utekala do obchodu a priniesla pečivo, syr a minerálku. Zavolali sme sanitku. Lekár konštatoval, že Elena je dehydrovaná, trpí psychickou labilitou a depresiami. Hospitalizovať ju však odmietli, pretože podľa zdravotníkov nebola v bezprostrednom ohrození života.

Trauma a bolesti

Elena nemala nikoho, kto by jej pomohol, a tak som jej pri odchode sľúbila, že ju budem navštevovať. Pri každom stretnutí som sa snažila pomaly a bez nátlaku zistiť, čo presne sa stalo a ona predomnou postupne otvárala svoju

trinástu komnatu. Kedysi pracovala ako opatrovatelka v Nemecku, no prišli zdravotné problémy. Na mieste, kde sme ju našli, prichádzala načerpať sily a prenajímať si tu malú izbu. Pri poslednom návrate domov ju však prepadli a okradli. Nepamätala si, ako sa dostala na izbu. Napokon tu strávila v zúboženom stave takmer šesť mesiacov. S bolesťami chrbtice a traumatizujúcimi spomienkami prežívala jeden deň za druhým.

Odhodiť strach

Povzbudzovala som Elenu, aby odhodila balvan strachu, ktorý sa usídlil v jej duši a nedovolil jej žiť plnohodnotný život. Vďaka dlhým rozhovorom som si získala jej dôveru a ona sa začala usmievať. Nastal čas vyriešiť jej finančnú situáciu a zdravotný stav. Pomohli sme

jej vybaviť operáciu, rehabilitácie, dôchodok a napokon aj miesto v charitnom zariadení sociálnych služieb. Dnes nám adresuje tieto slová: „Viezli ma na vozíčku do nemocnice a povzbudzovali ma pred náročnými operáciami. Navštevovali ste ma, priviezli ste mi potraviny, drogeriu a zariadili ste všetko potrebné. Nezabudnem na vašu domácu slepačiu polievku, ktorá ma vtedy vyhladovanú postavila na nohy. Keď som kričala od bolesti, keď som bola hladná, hneď ste boli pri mne.“ Elena sa každý deň cíti o čosi lepšie a teší sa zo života. Zo izby číslo 212 vyšla prvýkrát po polroku. Vtedy som ju držala za ruku a ona sa triasla ako osika. Dnes je z nej sebavedomá žena, ktorá má svoj cieľ a aby ho dosiahla, neodradí ju ani bolesť.

SIMONA PETRUŠOVÁ,
Centrum pomoci človeku Piešťany

charita d'akuje

Nohy v teple celú zimu

V októbri sme v Trnave umiestnili viaceré zberné nádoby, do ktorých ľudia vhadzovali ponožky. Tie sú v zime pre ľudí na ulici veľmi potrebné, teplé nohy sú základ prežitia. Vďaka zbierke sme boli zásobení na celú zimu, do nášho centra prišlo desať veľkých krabíc plných ponožiek. Ďakujeme každému, kto sa zapojil a pomohol tak najbiednejším.

Špačinciam a Silvii

V regióne máme podporovateľov, ktorí nám pravidelne pomáhajú s potrebami pre ľudí v núdzi. Silvia Lehutová stojí za organizáciou prvopiatkových zbierok potravín a drogerie v Špačinciach a do každej aktivity dáva svoje nadšenie a radosť. Farnosť tejto obce vyzbierala pre charitu vlni takmer tonu potravín a drogerie. Ďakujeme vám i za vás!

Viac darcov aj príspevkov

Finančné dary nám pomáhajú zvládnuť bežné i mimoriadne náklady. Sú pre nás skutočne veľkou pomocou, bez ktorej by sme nemohli fungovať. Veľmi nás teší, že za posledný rok sa zvýšil počet ľudí, ktorí prispievajú na charitu a narástla aj suma, ktorou nám pomohli, o takmer 4-tisíc eur. Verte, že vaše peniaze sú v dobrých rukách. Pomáhajú pomáhať opusteným, nemohúcim, starým, chorým, v podstate všetkým ľuďom, ktorí zaklopú na dvere charity, pretože sa ocitli v životnej kríze. Za vaše peňažné dary vám úprimne ďakujeme.

Podporujú nás pečivom

Klienti piešťanského Centra pomoci človeku majú radosť z vynikajúceho chleba a pečiva. Pravidelne nám ich daruje Pekáreň na rožku. Ekologické, ekonomické a sociálne riešenie. Ďakujeme za túto podporu.

Podľa staň sa dobrovoľníkom

V charitných zariadeniach pomáhame deťom z detských domovov, sociálne slabším a opusteným rodičom, chorých ošetrujeme, seniorov opatrujeme, sprevádzame na prechádzkach s ochotou vypočuť, čo ich trápi. Organizujeme zbierky potravín a školských pomôcok, sme tu pre deti z marginalizovaných skupín a vyhľadávame ľudí bez domova, aby sme ich naviedli do nocľahární či stredísk s odbornou pomocou. Pri všetkých týchto činnostiach nám môžete pomôcť aj vy ako náš dobrovoľník. Zapojiť sa však môžete aj ako ambasádor charity. Chystáte oslavu narodenín? Vytvorte darcovskú výzvu a požiadať svojich známych, aby namiesto darčiek prispeli do finančnej zbierky. Výzvu môžete založiť aj vtedy, ak sa pripravujete na niečo odvážne a náročné, čin, ktorým prekonáte seba samého. Darcovská výzva sa rýchlo rozšíri a vy sa môžete stať jej tvárou. Nielen celebrity, ale každý z nás má hlas. Ako ho využijete, je na vás. Viac informácií a prihlasovací formulár pre dobrovoľníka nájdete na www.charita.sk.

MONIKA ČOPIKOVÁ

Ľudia migrujú v každej krajine a od nepamäti. Napriek tomu majú mnohí z pojmu migrácia obavy.

Foto: Ilustračné

Čo s migráciou?

Slovensko nemá predstavu

Migrácia, migranti, emigranti. Pálčivé pojmy, o ktorých naša spoločnosť diskutuje s obavami, odmietaním a strachom. Koľko migrantov k nám prichádza a prečo u nás zostávajú? Aká je naša migračná politika? O tejto a ďalších témach porozprával nezávislý expert na migráciu Michal Cenker.

Ľuďom, ktorí utekajú pred vojnou a prenasledovaním, sťažujú pohyb viaceré problémy. Často nemajú platné doklady, lebo úrady, ktoré by im ich mohli vydať, neexistujú alebo nefungujú.

Prídu, no nezostanú

Svoj domov opustili narýchlo, preto nemusia mať peniaze. Na ceste ich možno okradli, alebo minuli všetko na to, aby prešli naprieč viacerými krajinami. Tí, ktorí prekračujú Saharu, čelia neľudským podmienkam v líbyjských väzniciach a v rôznych zadržiavacích a pašeráckych táboroch. Keď ale prekonajú tieto a mnohé iné prekážky, môžu vstúpiť na naše územie a požiadať o azyl. Nie všetci však u nás aj zostávajú. „Naša krajina poskytuje pre utečencov humanitárny transfer. Na základe medzinárodných dohôd presídľuje do rôznych krajín sveta približne jedno percento utečencov ročne,“ vysvetľuje Michal Cenker, ktorý sa podieľal na viacerých výskumoch migrácie a integrá-

cie. Slovensko poskytuje v rámci tohto programu svoje zariadenie v Humennom, kde vybraní utečenci čakajú, kým budú presídlení, napríklad do Spojených štátov či Kanady. „V takomto prípade u nás zostávajú len krátkodobo a počas pobytu sa pripravujú na svoj nový život v cieľovej krajine.“

Kolkí a prečo u nás žijú

Od roku 2004 sa šesťnásobne zvýšil počet cudzincov žijúcich na Slovensku. To však neznamená, že sem dnes cudzinci migrujú šesťnásobne viac ako v minulosti. Podľa Michala Cenkeru tento údaj hovorí, že časť cudzincov, ktorí sem prídu, tu reálne aj ostávajú, a ich počet sa preto zvyšuje. „Takmer polovica cudzincov je od našich susedov, z Česka, Poľska, Ukrajiny, Maďarska a z Rakúska. Prichádzajú k nám za zamestnaním, vzdelaním a obvykle majú vyššiu kvalifikáciu,“ vysvetľuje Cenker. Problém vidí v tom, že naša migračná politika cudzincom život neuľahčuje, pretože nemá jasný cieľ. „Nemáme pred-

stavu, ani víziu, ako sa chceme k migrácii postaviť, ako ju využiť vo svoj prospech. Tento stav nie je výhodný pre nás, ani pre cudzincov, ktorí k nám prichádzajú. Prístupom cudzincov na pracovný trh sa zaoberá jeden rezort, prístupom cudzincov k zdravotnej starostlivosti iný, povolenia k pobytu vyhodnocuje ďalší. Je to aj logické, no migrácia by mala byť viac medzirezortne koordinovaná,“ myslí si Cenker.

Zastaviť migráciu? Zložitá úloha

Oveľa viac, ako Slovensko, poctujú migráciu západoeurópske krajiny. V roku 2015 sa na sumite na Malte stretli európski a africkí lídri a stanovili si veľké ciele. Rozhodli sa postupne znížiť emigráciu z afrických krajín do Európy a to tak, že sa zamerajú na príčiny migrácie. Zaujmie ich zlepšiť ekonomickú a bezpečnostnú situáciu v krajinách, z ktorých ľudia utekajú. Verili, že ak sa majú ľudia lepšie, získajú prácu, vzdelanie, žijú v bezpečnejšom prostredí a nebudú tak motivovaní z rodnej krajiny odchádzať. Prieskumy však ukazujú úplný opak. „Zlepšenie životnej úrovne vedie skôr k zvýšeniu emigrácie, pretože sa zvýši aj

počet ľudí, ktorí sa dostanú nad prah chudoby. Získajú tak ekonomický či kultúrny kapitál, ktorý ich motivuje odísť,“ hovorí Michal Cenker.

Dôvod na obavy?

Migrácia je pre každú spoločnosť prirodzený jav. Aj na Slovensku dochádzajú ľudia za prácou, vzdelaním a blízky naprieč celou krajinou. Prečo teda majú mnohí z nás obavy pred ľuďmi, ktorí prichádzajú z cudziny? Podľa Michala Cenkeru nás trápia najmä kultúrne aspekty migrácie. Bojíme sa, že ak poskytneme azyl napríklad mnohým utečencom z moslimských krajín, Slovensko sa zmení a život tu bude

iný. „Pozrite si však štatistiky. V porovnaní s inými krajinami Slovensko vydáva veľmi málo azylov, v roku 2018 sme ich udelili päť, v roku 2019 deväť.“ Ani Moslimovia podľa neho nepredstavujú pre našu krajinu reálnu hrozbu. „Žije ich u nás niekoľko tisíc a sú prakticky neviditeľní – pracujú, študujú, starajú sa o rodiny,“ uzatvára Michal Cenker.

IRINA ADAMOVÁ

Naša migračná politika nemá jasný cieľ a nie je zosúladená, hovorí Michal Cenker.

Kto je Michal Cenker

Vyštudoval Medzinárodnú migráciu v Amsterdame a Európske štúdie v Bratislave. V rámci doktorátu zo sociálnej antropológie sa venoval výskumu moslimov v Európe a moslimských migrantov na Slovensku. Podieľal sa na viacerých výskumoch migrácie a integrácie, prednášal na vysokých školách, pracoval pre Cen-

trum pre výskum etnicity a kultúry a pre redakcie TASR a HN. Od roku 2015 je vedúcim oddelenia implementácie projektov OP EVS Ministerstva vnútra SR.

Charitný dom pre mládež vo Vranove nad Topľou pomáha naštartovať život mladým mužom už dvadsaťštyri rokov. Každý jeden chlapec a muž, ktorý tu žije či žil, má z svoj špecifický životný príbeh. Vďaka tomuto zariadeniu získali dočasnú strechu nad hlavou, odbornú pomoc i ľudský prístup.

Rodinnú atmosféru už na prvý pohľad naznačuje rodinný dom, v ktorom sa zariadenie nachádza. Stojí vedľa ďalších domov na bežnej ulici vo Vranove, jeho chovanci sú tak prirodzene integrovaní do spoločnosti. Žije ich tu dvadsať a dostávajú tri sociálne služby. Prvou je útulok, kde žijú najmä odchovanci detských domovov, ktorí v dospelosti skončili na ulici. Druhou je domov na polceste, v ktorom našiel na dlhší čas domov aj Roman. „Ak by som mal bývať v nájme, finančne by som to neutiahol, i keď si zarábam brigádami a príležitostnými prácami. Som preto rád, že mám strechu nad hlavou, mám čo jesť, mám sa kde osprchovať, oprat' si veci. Som rád, že som tu.“ V Charitnom dome do tretice poskytujú pre šiestich mužov službu podporovaného bývania. Sociálni pracovníci ich učia samostatnému životu a sta-

Posledná záchrana pred ulicou

roslivosti o domácnosť. Službu využíva aj Peter, ktorý žil na ulici. Keď prišiel do zariadenia, sociálna pracovníčka mu ponúkla možnosť

privyrobiť si predajom pouličných časopisov. „Odmietal som, ale napokon som to skúsil. Najskôr hodinu, dve, až sa mi to zapáči-

lo. Predávať začínam dopoludnia a končím večer. Ľudia ma už poznajú, zdravia ma a už mám aj stálych zákazníkov.“ Časť zárobku

si sporí, aby sa raz mohol osamostatniť. Charitný dom vo Vranove nad Topľou plní pre dospelých, no stále mladých mužov dôležité úlo-

Peter okúsil príchuť ulice. Dnes si sporí na to, aby sa raz osamostatnil.

hy: zabrániť bezdomovectvu, odborné viesť k samostatnosti, učiť hospodáriť s financiami, prebrať za seba zodpovednosť a začleniť sa do pracovného života.

SILVIA HRABČÁKOVÁ

Príd', vymeň oblečenie a nauč sa nové veci

V Bratislave je miesto, kam môže človek prísť, za symbolický poplatok kúpiť pekné oblečenie, porozprávať sa s priateľmi a poradiť sa so sociálnym pracovníkom. Tým miestom je Centrum solidarity a úžitok prináša všetkým obyvateľom najväčšieho sídliska v slovenskom hlavnom meste.

Na prvú výmennú akciu, ktorú novodobý žargón nazýva slovom swap, prišlo veľa dospelých aj detí. Priniesli vlastné, nepoškodené oblečenie a na oplátku si z centra zobrali čokoľvek, čo ich na vešiakoch a v policiach zaujalo. Prišli tiež ľu-

dia, ktorí by v Petržalke radi vytvorili silnú rodinnú komunitu. Žiadni susedia by v nej neboli cudzí. Ani tí v núdzi. V charite je pre nás veľmi dôležité viesť ľudí k ekologickejšiemu prístupu darovania a používania vecí. Vtedy sa prebúdzajú dob-

ro a rozvíja myšlienka, ako zdieľať pomoc. V petržalskom centre aj preto plánujeme usporiadať prednášky na environmentálnu tému aj workshop upcyclácie, teda premeny oblečenia. Myšlienka zaujala školy, ktoré chcú žiakov do centra priviesť na interaktívne exkurzie. Naše aktivity na čas pozastavila tohtoročná pandémia, centrum je už však opäť otvorené. A bude slúžiť rôznym skupinám. Osamelým,

ženám na materskej, seniorom aj ľuďom bez domova. Počas leta nám sem môžu ľudia priniesť školské

pomôcky, ktoré zbierame pre deti rodičov, ktorí si ich kúpu nemôžu dovoliť.

MÁRIA HVOZDÍKOVÁ

Pri výrobe púpavového medu.

Bratislavská arcidiecézna charita (BACH)
Centrum solidarity
Jasovská 6, 85107 Bratislava
tel. č.: +421 2 622 500 09
centrumsolidarity@charitaba.sk
web: www.charitaba.sk

Nejde len o výmenu oblečenia. V Petržalke chcú vytvárať komunitné vzťahy.

Na Spiši liečia mužov prácou

V Dome Charitas sv. Damiána Veustera v Spišských Vlachoch býva dvadsať mužov s mentálnym a fyzickým znevýhodnením. Kedže tu prevláda chlapecké prostredie, aj zamestnanci sa klientom snažia voľný čas vyplniť aktivitami, ktoré majú rozvíjať ich mužskú identitu.

Ako vyzerá bežný deň v tomto zariadení? „Pre klientov vyberáme aktivity, ktoré rozvíjajú ich osobnosť a zároveň pomáhajú samotnému stredisku,“ hovorí riaditeľ Juraj Gabzdil. V záhrade a v dielni výborne spália energiu, hneď zrúna sa treba postarať o úžitkové zvieratá a na pravidel-

nom poriadku je aj údržba. „Posledné týždne spolu cvičíme na čerstvom vzduchu a keď prší, ideme do posilňovne. Skutočné majstrovanie nás neobíde ani v kuchyni,“ podotkne riaditeľ s tým, že obzvlášť obľúbeným jedlom sú pirohy. Nad mnohými z týchto mužov už rodina a priatelia zlá-

mali palicu. V Dome Charitas im chcú preto ponúknuť novú šancu, nový zmysel života. S chlapmi sa snažia aj farmárčiť, z domácich zvierat si už zadovážili ošípanú, zajace, ovečky a vlastnými silami postavili aj králikárne. „Vďaka ergoterapii, teda liečbe prácou, sú naši klienti zaradení do normálneho života a nadobúdajú bežné praktické skúsenosti, ktoré dokážu využiť aj v bežnom živote,“ hovorí Juraj Gabzdil.

PETRA DE CAMPOS

ako nás môžete podporiť

Priatelia, v našich novinách píšeme o aktivitách, ktorými pomáhame ľuďom v núdzi. Naša organizácia žije v prvom rade zo zbierok, pomáhame teda najmä vďaka darcom. Ak sa chcete stať jedným z nich, ponúkame vám viaceré spôsoby.

DARUJE POTRAVINY

Pre našich klientov potrebujeme akékoľvek trvanlivé potraviny, predovšetkým však vreckové polievky, paštéty, konzervy s rybami a mäsové konzervy, sušené a trvanlivé mlieko, omáčku na špagety (Morcadellu), napolitánky, kávu, čaj a cukor. Pre ľudí na ulici je praktické dostať hodnotné jedlo, ktoré si dokážu pripraviť v akýchkoľvek podmienkach. Potravinami však pomáhame aj osamelým matkám s deťmi, odkázaným seniorom, viacpočetným rodinám v krízových životných situáciách a klientom našich centier pomoci. Kontakty, kam môžete potraviny priniesť, uvádzame nižšie.

PODPORTE NÁS FINANČNE

Financie nám pomáhajú obstarávať položky, na ktoré nezískame materiálnu pomoc. Kupujeme za ne zdravotnícky materiál do Centier pomoci človeku aj potraviny, ktoré sa k nám nedostanú cez potravinové zbierky. Chýbajú nám zdroje na pokrytie nákladov za energie a vodu v našich centrách, na benzín do charitnej dodávky, ktorá rozváža pomoc do rodín aj na sklady solidarity, v ktorých zhromažďujeme nábytok a spotrebiče pre ľudí v núdzi. Podporujeme tiež naše farské charity.

Každým darovaným eurom nám pomôžete zvládnuť menované náklady. Prispieť môžete na číslo účtu **IBAN:**
SK71 7500 0000 0040 0829 7855

SIEŤ POMOCI

Jedným z našich projektov je priviesť konkrétnu pomoc konkrétnym ľuďom. Od darcu, ktorý si kúpil novú chladničku tak vďaka Sieť pomoci putuje jeho starý spotrebič k novému majiteľovi. Od človeka k človeku vozíme rôzne druhy nábytku, elektrospotrebiče, potreby pre deti, do domácnosti, aj zdravotnícke potreby. Chcete niektorú z týchto vecí darovať? Kontaktujte manažéra projektu Mateja Poláka na čísle 0948 634 320 alebo jeho kolegu Patrika Bellaya na čísle 0948 661 134.

Darcov vždy prosíme, aby sa nám pokúsili nábytok alebo spotrebič priviesť sami. Je to ich podiel na pomoci, ktorú takto posúvame ďalej.

SOCIÁLNY ŠTATNÍK

Bežného konfekčného oblečenia sa nám počas roka našťastie dostáva dosť, praktického a veľmi potrebného oblečenia však máme nedostatok. Sú nim: ponožky, zimné rukavice, čiapky, mužská spodná bielizeň, zimné mužské topánky, zimné vetrovky (nie kabáty a kožuchy), teplé mikiny. Kontakty, kam môžete oblečenie priniesť, uvádzame nižšie.

STAŇTE SA NAŠIM DOBROVOĽNÍKOM

Pomoc dobrovoľníkov je pre nás veľmi dôležitá. Máme pre nich pripravené viaceré programy. Máte chuť navštevovať seniorov, pomôcť nám pri práci s klientmi, fyzicky alebo pri výrobe darčiekov v dielni? Alebo ste komunikatívny a viete nám pomôcť pri organizácii eventov? Kontaktujte kolegu Juraja Juríčka: 0948 887 486, dobrovolnictvo@charitatt.sk

KONTAKTY

Na tieto miesta nám môžete priniesť potravinovú pomoc, šaty aj veci v rámci projektu Sieť pomoci. Tieto adresy zároveň odporúčte človeku, ktorý potrebuje pomoc.

TRNAVA:

TTADCH, Hlavná 43,
033 55 11 396, 0903 402 132,
sekretariat@charitatt.sk

SEREĎ:

Farská charita, Novomestská 3022
0908 179 610
jifackovec@stonline.sk

PIEŠŤANY:

Centrum pomoci človeku Piešťany
Andreja Hlinku 41,
0910 788 031,
charita.piestany@charitatt.sk

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM:

Palkovičová ul.,
0948 903 890,
charitanm@centrum.sk

HLOHOVEC:

OZ Samaria, Železničná 2,
0911 132 828,
samaria.centrum@gmail.com

DUNAJSKÁ STREDA:

Bacsákovéj ul. 247,
0904 644 950,
bugarlagzis@gmail.com

Duchovné slovo na záver

Príroda pozdvihuje človeka k Bohu

Túžený prázdninový a dovolenkový čas nám poskytuje veľa možností kontaktu s prírodou. Vieme, že je pre nás prameňom zdravia, oddychu jednoduchosti a duševnej sily. Mnohí sme skúsili, že bolesti tohto života sa často v prírode utopia, duch sa otvorí a srdce utíši.

Príroda je ako otvorená kniha, z ktorej sa môžeme čítaním dozvedieť veľa o sebe, iných i o Bohu. Nie zbytočne sa hovorí, že čím dôvernejšie sú naše styky s prírodou, tým sme bližšie k nadprirodzenému. Dnešný človek je zahalený mnohými povinnosťami, požiadavkami a novými dojmami, že

píše
Mons. Ján Bučík
duchovný
správca TADCH

je v nebezpečenstve stratiť svoju hĺbku a jednotu svojej existencie. Každodenná rozptýlenosť a rozorvanosť zatláčajú Boha do úzadia. Duchovná atmosféra nie je nabitá Bohom. Kto napríklad riadi auto, nemyslí na Boha, ale na plynový pedál a brzdy. Dieťa, ktoré chce prebehnúť na druhú stranu ulice, nepozera na anjela strážcu, ale na zelené svetlo. Chemik, ktorý

robí experiment, sa nespolieha na modlitbu, ale na zákonitosť. V technickom svete akoby nebol priestoru pre Boha. Našťastie mnohí si aj dnes uvedomujú, že príroda je stále plná Božích slov. Prírodovedec Morrison Cressy to vyjadril krásnou myšlienkou: „Príroda nás naplňuje obdivom k tvorivému Duchu, ktorý nás obdaril krásou, akú vie pochopiť iba človek. Táto krása pozdvihuje človeka blíž k Bohu, jeho Stvoriteľovi“.

Prichádzajme teda, priatelia, i v tomto čase do lona prírody, k studniciam nášho bytia. Prichádzajme sem s túžbou po obnovení vzťahu. Vracajme sa sem, ako sa dospelý syn vracia k matke.

Tento návrat pociťujme ako nevyhnutnosť, bez ktorej by sa človek pomiatol na rozume a pominul v citoch. Veď keď nepočujeme spev vtákov, nevšimneme si krásu

pestrofarebného motýľa, budeme zajtra vidieť jeden druhého?

Prajem vám požehnané dni oddychu aj v lone našej prírody. Ponúka nám možnosť opäť sa nadýchnuť, aby sme mohli ďalej žiť. Pekné a požehnané prázdniny vám v modlitbe vyprosujem a všetkým prajem ☺

